VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ | SOUTH BOSTON, MASS. LIEPOS-JULY 8 D., 1930 M., Nr. 52 | KAINA 5 CENTAI

KUN. PROF. PR. BUČYS PASKIRTAS VYSKUPU

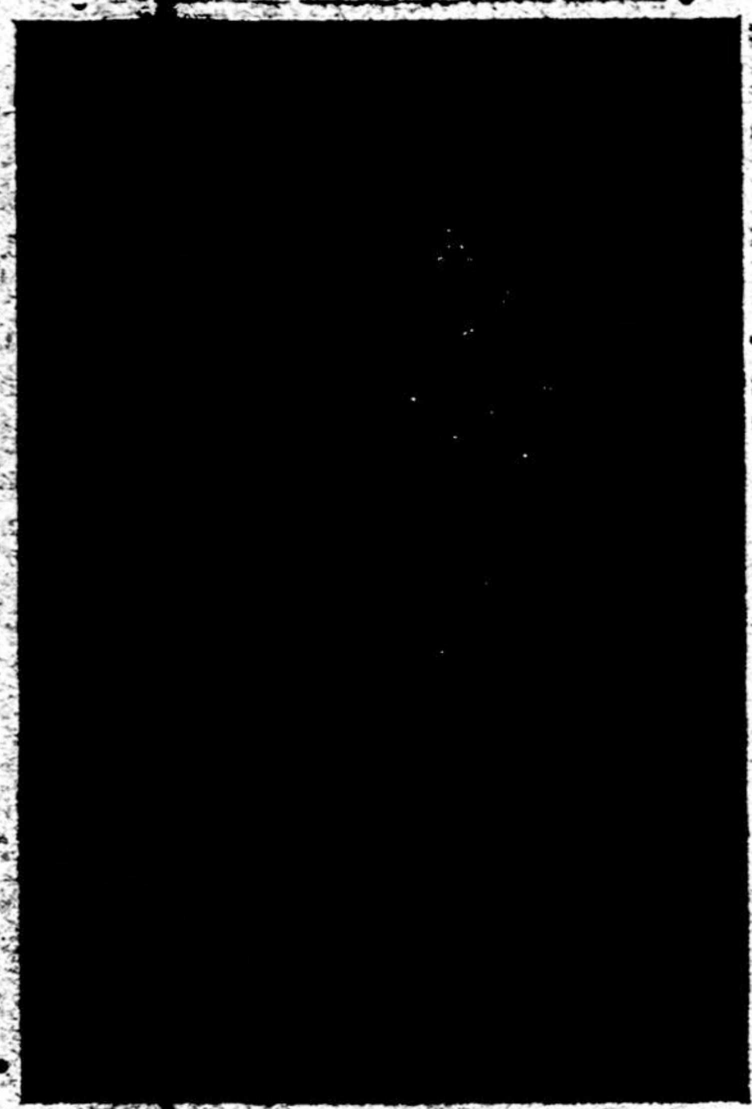

J. E. VYSK. PRANCIŠKUS BUČYS

Amerikiečiams lietuviams plačiai žinomas J. M. kun. prof. Pr. Bučys, Marijonų Kongregacijos Generolas, Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Katalikų Bažnyčios, Rytų Apeigų, vyskupu. Konsekracija įvyko liepos 6 d.

Jo Eksclenciją Vyskupą Pranciškų Būčį sveikiname ir linkime ilgiausių metų!

RYTINIŲ VALSTIJŲ SEIMAS

PASIRINKO "DARBININKĄ" ORGANU

Dalyvavo 100 atstovų.

C. BROOKLYN, N. Y. — Penktadieny, liepos 4 d. (Nepriklausomybės Dienoje), Šv. Jurgio parapijos svetainėje, įvyko Rytinių Valstijų lietuvių katalikų seimelis. Dalyvavo apie 100 atstovų ir nemažas skaičius svečių.

Iš dvasiškių dalyvavo kun. A. Šmulkštys, Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos vadas ir Steigiamojo Seimo atstovas, kun. S. P. Remeika, kun. N. Pakalnis, kun. K. Paulionis, kun. J. Balkūnas, kun. Lekešys ir kun. P. Karalius, Lietuvos Ateitininkų įgaliotinis ir l. e. klebono pareigas New Yorko lietuvių parapijoj.

Seimą atidarė p. K. Krušinskas, Rytinių Valstijų Federacijos pirmininkas ir A. L. R. K. Federacijos Centro sekretorius.

Į prezidiumą išrinkti pirm. J. P. Mačiulis, rašt. J. Tumasonis ir S. Lukoševičius.

Rezoliucijų komisija: kun. N. Pakalnis, kun. J. Balkūnas ir p. Tamošaitis.

Gerb. dvasiškiai seimą sveikino ir linkėjo pravesti naudingus nutarimus. Iš svietiškių seimą pasveikino p. p. K. Krušinskas, J. Mačiulis ir A. F. Kneižys, LDS. Sekretorius.

Gerb. kun. A. Šmulkštys skaitė turiningą referatą temoje Ka[illegible] ir Federacija [illegible] spauda [illegible] jos platinimą. Ragino seimą užgirti "Darbininką" organu ir jį plačiai paskleisti.

P-nas K. Krušinskas padarė apžvalgą apie Lietuvos politinę būklę.

Po referatų buvo diskusijos. Rezoliucijų komisija pasiūlė keletą rezoliucijų spaudos, katalikų veikimo ir kitais klausimais.

Priimta protesto rezoliucija prieš dabartinę Lietuvos tautininkų vyriausybę.

Seimo atstovai išklausę kun. J. Balkūno raporto apie įvedimą "Iš Didž. New Yorko ir New Jersey" "Darbininke" skyriaus nusidžiaugė ir nutarė tą skyrių palaikyti ir "Darbininką" platinti.

V. Šereika, Bayonne lietuvių parapijos vargonininkas, sutiko savo kolonijoj ir apylinkėj nuo dabar "Darbininką" dar uoliau platinti.

P-nas J. Tumasonis pasižadėjo parinkti skelbimų į tą skyrių. Kiti irgi pasižadėjo rinkti skelbimus, prenumeratas ir pardavinėti pavienius egzempliorius.

Taip dirbdami eis prie įsteigimo savo laikraščio New Yorke.

Katalikų veikimo ir vienybės klausimu kalbėta plačiai.

Gerb. kun. Šmulkščio pasiūlymą padaryti A. L. R. K. Federacijos konstitucijos pataisas seimas vienbalsiai priėmė ir išrinko komisiją.

Komisijos pagamintas konstitucijos projektas bus paduotas Federacijos kongresui. [illegible]

Tikimės, kad lietuviai katalikai savo pažadus ir nutarimus padarytus seimely išpildys.

Rap.

NAUJAS SUJUDIMAS EUROPOJ

Čekai Prisibijo Italų Suokalbio

BERLYNAS.—Vengrijoj kilo didelis sujudimas kuomet pasklydo gandai, kad sukilėliai nori pasodinti ant sosto Hapsburgų dinastijos princą Otto ant sosto.

Dėlei to kilo nerimas visoje Europoje. Sako, kad Italija yra užpakaly Vengrijos sukilėlių judėjimo.

Santarvės valstybių su Vengrija Tronon taikos sutarty pažymėta, kad Vengrijos sostą negali užimti Hapsburgų dinastijos narys.

Jeigu princas Otto norėtų užimti sostą Čekoslovakija, Jugoslavija ir Rumunija griebtūsi ginklų ginti sutartį. Jas remia Prancija.

Gerai žinome, kad Prancija ir Italija nesutaria. Tad aišku, kad kilus nesusipratimams dėl minimos sutarties Prancija ir Italija įsimaišytų ir būtų karo pradžia.

Taigi yra [illegible] pavojaus [illegible]

DARBININKAI "DARBININKUI" PASKYRĖ DU ŠIMTU DOLERIŲ

Sekmadieny, liepos 6 d., Nashua N. H. įvyko LDS. Naujos Anglijos apskričio suvažiavimas.

Dalyvavo apie 30 delegatų ir apie tiek pat svečių.

Suvažiavimas buvo gausus delegatais ir nutarimais.

Svarbiausiu klausimu buvo tai savo organo "Darbininko" išplatinimas.

Išrinko organizatorių J. Versecką iš Norwood, Mass.

Organo "Darbininko" reikalams apskritys paskyrė $200.00.

Delegatais į seimą išrinko K. Venčių, J. Smilgį ir J. Versecką.

Kun. F. Strakauskas, Lowellio klebonas ir LDS. Literatinės Komisijos narys dalyvavo suvažiavime ir davė naudingų įnešimų ir patarimų darbininkų klausimuose. Taipgi suvažiavimą sveikino ir vietos klebonas kun. I. Abromaitis.

Nashuiečiai pasirodė labai svetingi. Delegatams davė puikią vakarienę, laike kurios pasakyta ir prakalbėlių. Turiningą ir gražią prakalbėlę pasakė kun. F. Strakauskas.

Visi delegatai ir svečiai grįžo į namus pilni gerų įspūdžių.

Nashuietės šeimininkės užsipelnė garbės vainiką už pagamintą skanių užkandžių.

Valio darbininkai(kės)!

Rap.

LEONO XIII ENCIKLIKOS RERUM NOVARUM 40 METŲ SUKAKTUVĖS

Sekančiais metais sueina lygiai 40 metų nuo išleidimo [illegible] rum Novarum." Joje buvo nurodytas geriausias socialinio klausimo išsprendimo būdas. Ji paskatino viso pasaulio katalikus prie visuomeniško veikimo. Todėl jos sukaktuvės reikšmingos.

Italų Katalikų Veikimo Centras sušaukė tarptautinį suvažiavimą, kuriame dalyvavo 14 tautų atstovai. Jame išrinktas komitetas šioms sukaktuvėms minėti. Jos nutarta švęsti sekančių metų gegužės 13, 14 ir 15 d. Tuo metu bus organizuojamos ir darbininkų kelionės į Romą.

KIJEVE KINEMATOGRAFE [illegible] VAIKŲ

[illegible] rą kinematografe sudegė 30 vaikų ir kelios dešimtys smarkiai apdegė. Kada gaisras kilo, kinematografe buvo 500 vaikų.

KRUVINOS KOMUNISTŲ RIAUŠĖS VOKIETIJOJ

BERLYNAS.—Prancijos kariuomenei apleidus vokie[illegible] kituose Pareinio miestuose kilo demonstracijos.

Demonstracijose komunistai sukėlė riaušės. Keliolika asmenų sužeista ir daugiau kaip šimtas areštuota.

LIETUVOJE DEGĖ DU MIESTELIU

Vienas visai sudegė

KAUNAS, birželio 26 d.—Joninių naktį sudegė visas Alsėdžių miestelis. Kaltininkais esą savanoriai gaisrininkai.

Šventės proga gaisrininkų komanda padegė miesto pakraštų daržinę, kad išbandžius naują gaisro gesinimo vamzdį. Padegę manė, kad tuo bus šventė geriau pažymėta ir gaisras užgesintas. Bet nepavyko. Ugnis greit apėmė visą miestelį. Savanorių gaisrininkų komanda buvo visiškai bejėgė.

Birželio 12 d. degė Rozalimo miestelis. Sudegė apie 20 namų. Nuostoliai dideli. Gaisrą užgesino Rozalimo ir Panevėžio gaisrininkų komandos.

GYVATĖ ĮLINDO Į BURNĄ

Pietuslavijos spauda praneša, apie nepaprastą įvykį, kuris įvyko netoli Bielgrado. Vienai miegojusiai lauke moteriai burnon išliaužė gyvatė, kurią miegojusi moteris gyvą prarijo. Moteris atvežta į ligoninę, kur bus daroma operacija išimti gyvatę iš jos vidurių.

ŠIRVYDO ŽODYNAS HELSINKY

Helsinkio universiteto bibliotekoje rastas jezuitų kunigo Szyrvido parašytas 1640 met. lenkų—lotynų lietuvių žodynas vardu "Dictionarium triumlinguarum."

PREKYBOS DERYBOMS TARP LIETUVOS IR LATVIJOS SUSIDARO PALANKI NUOTAIKA

RYGA (E.)—Kaip iš autoritetingų šaltinių tenka patirti, įteiktas Latvijai Lietuvos prekių sąrašas, kuriam turėtų būti taikomos muitų lengvatos, priimtas Latvijoj kaipo tinkama bazė deryboms. Latvijos oficijaliniuose sluoksniuose reiškiama didelio pasitenkinimo, kad Lietuvos Latvijos santykiai įeina į konkretaus darbo fazę. Šiuo metu su Lietuvos prekių sąrašu susipažįsta Latvijos finansų ir susisiekimo ministerijos.

Kartu pažymėtina, kad užsienių reikalų ministerio dr. Zauniaus pareiškimas spaudai dėl prekybos derybų su Latvija čia laikomas labai palankiu reiškiniu Lietuvos Latvijos bendradarbiavimo perspektyvoms. Tokios nuotaikos Lietuvos užsienių politikos vadovybėj palengvinančios ne tik būsimas prekybos derybas, bet ir bendrą abiejų tautų suartėjimą.

AUDRA PRIDARĖ DAUG NUOSTOLIŲ

Sekmadieny, liepos 6 d., audra su lietum ir perkūnėliu pridarė daug nuostolių rytinėj Massachusetts valstijoj.

Marblehead audringas vėjas nuvertė nuo pamatų ir suardė visus vasarnamius. 25 žmonės liko be namų. Nuostolių padarė $50,000.

Žaibas uždegė keliolika namų kituose miesteliuose ir juose sudegė daug gyvulių. Vien Sudbury sudegė kutėje, žaibo uždegtoje, 17 karvių ir du arkliu.

Concorde prilijo 3½ colius.

Vietomis lietus buvo su ledais.

P. RAULINAITIS IR TOLIAU DĖSTYS RYGOS UNIVERSITETE

Ryga (E.) — Latvių ministerių kabinetas leido Latvijos universiteto lektoriui p. Raulinaičiui, Lietuvos piliečiui, dėstyti Latvijos universitetė lietuvių kalbą per ateinančius penkerius metus.

LIETUVIAI BADAUJA BRAZILIJOJ

Darbo nėra, o kurie turi, tiems numušė atlyginimą

Kaunas (E.).—Brazilijos prezidento rinkimams praėjus, buvo manoma, kad lietuvių emigrantų padėtis Brazilijoj pagerės. Bet rinkimai praėjo ir jų sunki padėtis ne kiek nepasitaisė. Priešingai, juo toliau, juo gyvenimas darosi sunkesnis ir skurdas auga. Daugeliui lietuvių bado šmėkla jau atsistojo prieš akis. Yra daug lietuvių šeimų, kurios jau po keletą mėnesių maitinasi vien pupelėmis ir ryžiais, kurios gauna iš kai kurių viešų valgyklų dovanai. Bet tokių, vadinamųjų "laimingųjų" yra nedaug. Šimtai lietuvių ateina į konsulatą, prašydami ar pašalpos, duonos kasniui, ar nurodyti darbų. Konsulatas tik nedidelę dalelę nelaimingųjų gali sušelpti, o darbų negali nurodyti užtektinai visiems, kadangi ir pačios fazendos, kurios amžinai buvo nepripildomos darbo pajėgų, dabar atsisako priimti atskirus darbininkus, kad ir už labai menką atlyginimą. Šeimos, kurios turi ne mažiua, kaip 3-4 darbininkus, gali lengviau įsitaisyti fazendose, bet, dabar numušus iki 50 proc. atlyginimą, užsidirba vos tik pragyvenimui. Naujai atvykstančių išeivių padėtis yra dar blogesnė. Nežinodami nei gyvenimo nei darbo sąlygų, neturėdami pažinčių, nemokėdami kalbos, pakliuva į didžiausią vargą ir keikia tuos, kurie juos išviliojo vykti į Braziliją, nepranešę, kad ten siaučia tokia sunki nedarbo krizė.

KRUVINOS KOMUNISTŲ RIAUŠĖS VOKIETIJOJ

PARYŽIUS. — Jau nuo seniai buvo jaučiama, kad Jungt. Valstijose Sovietų Rusijos agentai vadovauja Amerikos komunistams. Dabar tuos spėliojimus patvirtina iš Rusijos pabėgęs bolševikų črezvičaikos agentas G. Agabekos. Anot jo iš Maskvos į Ameriką yra pasiųsti ir dirba trys gabiausi črezvičaikos agentai. Tas jų veikimas atkreiptas prieš valdžią. Jie turi sukelti revoliuciją. Jiems skiriamos didelios pinigų sumos.

Agabekov apie tai kalba nedrąsiai, nes bijo keršto.

PREZ. HOOVER SUŠAUKĖ SPECIALĘ SENATO SESIJĄ

WASHINGTON, D. C., liepos 7 d. — Prez. Hoover sušaukė specialę senato sesiją. Šiandien senatoriai pradėjo svarstyti laivynų sutartį, kuri buvo pasirašyta Londone.

Spėjama, kad sutartis bus ratifikuota, bet gal ims apie 10 dienų, nes opozicija gana stipri.

ŽYMUS KOMUNISTAS ATSISAKĖ NUO KOMUNIZMO

Rusijos "Šiaurės Europos komercinio banko" generalinis sekretorius Kriukov-Angorski atsisakė grįžti Maskvon. Jis pasakė nebesąs komunistas. O tokiu jis jau nuo seniai buvo. Už dalyvavimą 1905 metų revoliucijoj išbuvo katorgoje 9 metus. Buvo užėmęs aukštas vietas raudonojoj armijoj. Savo pareiškime apie išstojimą iš komunistų partijos štai ką sako:

Paskutiniais metais aš nekartą susimąstydavau ar gerai elgiuos pasilikdamas komunistų partijos eilėse. Aplink mačiau biurokratizmą ir vietoj laisvės, darbo masių pavergimą. Pradžioj maniau, kad čia kalti partijos vadų nusižengimai, bet vėliau pamačiau, kad čia kalta sistema ir kad darbo masių pavergimas yra baisus dabartinės diktatūros dūkimo rezultatas. Aš nutariau apleisti komunistų partiją ir drauge su kitais kovoti dėl SSSR tvarkos demokratizavimo."

Žinios Iš Lietuvos

"ALFOS" BENDROVĖS BYLA PASIBAIGĖ

Kauno apygardos teismas sprendė "Alfos" b-vės veikėjų Kernausko, Jagučianskio ir Kiršteino kriminalinę bylą. Kiršteinas į teismą nestojo, nes yra pabėgęs į Braziliją. Byloje buvo iššaukta apie 200 liūdininkų, kurių dauguma smarkiai piniginiškai nukentėję. Mat, minėti vyrai buvo įsteigę "Alfos" bendrovę tuo tikslu, kad suvilioti žmones gražiais pažadais važiuoti žmonės Brazilijon, žadėdami jiems ten aukso kalnus. Gi surinkus iš žmonių pinigus pasprukti. Bet ši apgavystė jiems nevisai nusisekė: spėjo į Braziliją pabėgti tik vienas Kiršteinas, o Kernauskas su Jagučianskiu buvo tuoj suimti ir patraukti atsakomybėn. Dabar teismas išnagrinėjęs "Alfos" bylą, nusprendė: Jagučianskį nubausti 4 met. kalėjimo ir Kernauską 1 met. ir 4 mėn. kalėjimo.

A. † A. KUN. KAZIMIERAS NEKRAŠIUS

Kaunas. Gegužės 7 dieną Papilėje mirė Jubiliatas kunigas Kazimieras Nekrašius, kilęs iš Raizgių kaimo Šiaulių parapijos. Jo tėvai Vincentas ir Veronika Nekrašiai buvo gana turtingi ūkininkai, turėjo du sūnu ir 4 dukteris. Jaunesnis sūnus Kazimieras ėjo mokslus Šiaulių gimnazijoj, paskui baigęs Kauno dvas. Seminariją 1875 m., tapo įšvęstas į kunigus. Papilėje buvo pirma ir paskutinė jo vieta. Buvo įvairiose vietose klebonu — Ilakiuose klebonaudamas už mokyklą (kad vaikus mokė poterių lietuviškai) buvo ištremtas į Rusiją, kur išbuvo penkeris metus. Grįžęs buvo paskirtas Klikolių filialistu, paskui Darbėnų klebonu. 1923 metais persikėlė į Salantų altariją, kur 1925 metais šventė savo 50 m. kunigystės jubiliejų. Buvo daug susirinkusių kunigų ir artimų genčių. Į daug linkėjimų ir prakalbų, primenu, Jubiliatas nusiskundė, kaip yra sunkios seno kunigo paskutinės dienos. Žmogus pasensta, dirbt nebegali, dažniausiai turi atsisakyti nuo pareigų ir užbaigti kur nors savo likusias dienas visų apleistas. Taip tikrai ir atsitiko. Sudegus Salantų klebonijai, seneliui teko palikti Salantus ir prisiglausti prie savo giminaičio kun. Jarulaičio, kurs taip pat pasitraukė iš Papilės, bet dažnai lankė ir paskutinį kartą nulydėjo į Šiaulių kapus a. a. kun. Kazimierą, kur jis šalia o mirusių tėvelių ir tapo palaidotas. Buvo tai doras kunigas, duok, Dieve, jam amžiną atilsį Dangaus Karalystėje.

"ŽVAIGŽDUTĖ"

Mėnesinis vaikų paveiksluotas

Eina septinti metai kas mėnuo 32 pusl. didumo.

Tėvai, auklėtojai, šeimininkai!

Jūs trokštate savo vaikams laimės. Tai pradėkite jiems tą laimę kurti jau nuo mažų dienų. Pats pirmas tam darbas — tai įpratinti vaikas dar mažose dienose pamylėti visa, kas gera ir gražu. Tai yra visai nesunku ir nebrangu. Štai "Žvaigždutė" leidžiama vaikams šviesti, dorinti ir lavinti. Būk tikrai vaikams geras ir padaryk jiems šiemet gražią dovanėlę: užsakyk jiems "Žvaigždutę," kuri kas mėnuo jiems duos įdomių skaitymėlių, įvairių žinių, mįslių, galvosukių. Bus ir Tau malonu, kai vaikas skaitys ir džiaugsis.

Tik pabandyk — mūsų nerūgosi. Juk visai maža kaštuoja — vos 4 lit. metams.

laikraštis.

Kaina Angelo Sargo Vaikų Sąjungos nariams 3 lit., o visiems kitiems 4 lit. metams. Užsienyje 8 litai metams 4 litai pusei metų.

Priedų duodama loterijos bilietai.

Adresas: "Žvaigždutės" Administracija, Kaunas, Liaudies Namai.

NAUJAI PERTVARKOMAS UNIVERSITETAS

Respublikos Prezidentas "Vyriausybės Žiniose" jau paskelbė naują universiteto statutą. Pagal naujai paskelbtą statutą universitetas bus vadinamas Vytauto Didžiojo universitetu. Pačiame universitete padaryta pakeitimų. Nors universiteto autonomija (savarankiškumas) palikta, bet suteikta didelės teisės švietimo ministerini ir prezidentui, rentant profesorius ir rektorių. Rektorius bus renkamas trejiems metams.

Naujai paskelbtas statutas Teologijos-Filosofijos fakulteto nepaliečia, jis paliekamas kol kas toks pats.

DRAMOS ARTISTAI VILKMERGĖJE

Birželio mėn. 3 d. iš Jonavos atvažiavo į Vilkmergę dramos artistai. Atvažiuojančius pasitiko pulko orkestras. Tą patį vakarą "Liros" salėje buvo vaidinimas vietos kariuomenės dalims. Kitą, birželio 4 dieną, toje pačioje salėje buvo statoma "Kęstučio mirtis" visuomenei. Vaidinimo dieną pritrūko bilietų. Publika jau ėmė rinktis jau valanda prieš vaidinimo laiką. Kilo didelis spūstys ir stumdymasi. "Liros" salėj niekuomet dar nebuvo tiek žmonių. Vilkmergiečiams gilaus įspūdžio paliko, Kunutis (dramos artistas Dineika), Kęstutis (Laucius) ir nepaprastai ryškų kryžiuočio charakterį davęs komtūras (Krameris). Be to, tokių kostiumų ir dekoracijų Vilkmergėje dar nematė.

Publika skirstėsi labai patenkinta, nors sušilusi, kaip iš pirties.

Ką tik išėjo iš spaudos!

Nauja Knyga Artisto

STASIO PILKOS

"JAUNA KURYBA"

su paveikslais

Daug rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklemacijų.

Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knygutę.

Kaina tik 25c,

Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.

"DARBININKAS"

336 B'way, So. Boston, Mass.

SUDEGĖ KLUONAS

Prieš kelias dienas Veliuonos valsčiuj, Žibintų kaime sudegė Dovydo Rozino medinis kluonas. Drauge sudegė ir visa jame sudėta statybos medžiaga. Nuostolių padaryta už 12,000 litų. Klojimas buvo neapdraustas.

KAIP VYRIAUSYBĖ KOVOS SU UGNIES ĮŽIEBIMO PRIETAISŲ DIRBĖJAIS

Kad švedų degtukų sindikatas nesubankrutytų su degtukų monopoliu, vyriausybė už įvežamus į Lietuvą iš užsienio ugnies įžiebimo akmenukus uždėjo muitą 300 litų kiekvienam kilogramui. Už tokių akmenukų gaminimą Lietuvoje uždėtas toks pats akcizo mokestis kilogramui. O už kiekvieną Lietuvoje pagamintą ugnies įžiebimo prietaisą (mašinėlę) imam 8 litai akcizo. Iš užsienio atvežamoms mašinėlėms imams toks pat muitas.

Visi ugnies įžiebimo prietaisai (mašinėlės) ir jų akmenukai gali būti gaminami tik finansų ministerio leistose dirbtuvėse.

Kas nusikalto gamines be leidimo ugnies įžiebimo prietaisus (mašinėles) ar ugnies įžiebimo akmenukus, arba išleides iš dirbtuvės, gabenęs, pardavinėjęs ar prekybos įmonėje laikęs akcizu neapmokėtus šiuos dirbinius, tas yra baudžiamas pinigine bauda nuo 300 ligi 1,000 litų. Dirbiniai konfiskuojami.

LIETUVOS PREZIDENTAS Į ČEKOSLOVAKIJĄ

Spaudos pranešimu, Lietuvos Respublikos prezidentas p. A. Smetona su šeimyna šią vasarą išvažiuosiąs Čekoslovakijon į kurortą, kur išbūsiąs apie dū mėnesius laiko.

GRAŽUS PARODOS KOMITETO LEIDINYS

Kaunas. Parodos komitetas, pabrėždamas šių jubiliejinių metų parodos reikšmingumą, sumanė išleisti didelį, gražų parodos albumą ir tą darbą pavedė prekybos ir pramonės rūmų referentui p. Gruodžiui. ne vieną gražią knygą apie Lietuvos ekonominį gyvenimą išleidusiam. Albumas bus per 200 pusl., atspaustas ant puikaus popieriaus: jame bus sistematiškai atvaizduota visa šių metinė paroda, žymesnieji jos dalyviai, aukštesnėmis dovanomis premijuotieji eksponatai ir t. t.

Albumas bus įdomus ne tik Lietuvos gyventojui, bet ir užsieniečiui.

[illegible] PIRKTI

"V. Ž." 329 Nr. paskelbta kad viešai parduodamą žemę pirmiausia turi teisės pirkti taksos kaina padegėliai ir naujakuriai, kurie yra gavęs žemės, einant žemės reformos įstatymu, nežiūrint nepadegėlių ir nenaujakurių aukštesnių pasiūlymų.

IŠVEŽIMAS DIDESNIS UŽ ĮVEŽIMĄ

Lietuvos išvežimas per šių metų gegužės mėn. siekė 27,7 mil. lt., prieš 26,1 mil. lt. 1929 m. ir 17,4 mil. lt. 1928 m. tą pat mėnesį; įvežimas siekė 27,3 mil. lt., prieš 29,3 mil. lt. 1929 m. ir 27,2 mil. lt. 1928 m. Tokiu būdu per š. m. gegužės mėn. išvežimas buvo didesnis už įvežimą 0,4 mil. lt.

Per š. m. 5 mėn. išvežimas pasiekė 133,7 mil. lt., o įvežimas 124,4 mil. lt. Užsienio prekybos balanso aktyvas per š. m. 5 mėnesius pasiekė 9,3 mil. lt., prieš 3,0 mil. aktyvą 1929 m. ir 24,9 mil. lt. pasyvą 1928 m. per tą pat laiką.

EKSKURSIJA PO ALYTAUS APSKRITĮ

Alytus. Alytaus gimnazijos meno kuopelė rengia šią vasarą ekskursiją po Alytaus apskritį gerinu pažinti savo kraštą, rinkti tautosaką, ornamentiką, senus raštus, iškasenas ir kt.

Ekskursija iš Alytaus išvyks liepos mėn. 6 d. ir mano būti kelionėje apie 20—30 dienų.

SUKAPOJO DĖL ŽEMĖS

Iš Rokiškio gauta žinia, kad birželio 7 d. Karolis Nakas su žmona Elzbieta iš Kamajų valsčiaus Milkūnų kaimo užpuolė Aleksą Pročkį, su kuriuo nuo seno ginčydavosi dėl žemės padalinimo. Atėję ir šį kartą ėmė bartis. Tada Nakienė pastvėrė kirvį ir juo perskėlė Pročkiui galvą.

KOMPOZIT. M. PETRAUSKUI PASKIRTA PENSIJA

Kaunas. Grįžusiam iš Amerikos lietuvių kompozitoriui Mikui Petrauskui paskirta pensija po 500 lt. mėnesiui ligi gyvos galvos.

JONIŠKY SUDEGĖ ŽIBALO SANDĖLIS

Birželio 10 d. Joniškio miestely kilo gaisras. Sudegė žibalo ir aliejaus sandėlis, kuris priklausė Pinckui ir Nurunskiui. Gaisras padarė už 15,000 litų nuostolių. Sandėlis buvo apdraustas 10,000 litų suma.

Okupuotoje Lietuvoje

VYSKUPO VIZITACIJA

Daugeliškio, Švenčionių ap. Nesenai lankėsi mūsų parapijoj Vilniaus vyskupas sufraganas Michalkevičius. Vietinis klebonas kun. Kuzminskas pasitiko Ganytoją prie bažnyčios gražiai pasveikno visos parapijos vardu ir ganytojui įėjus bažnyčion, p. Podhalskio vedamas lietuvių choras gražiai sugiedojo "Ecce Sacerdos." Tą pat dieną buvo suteikta apie 400 asmenų Sutvirtinimo Sakramentas, o kun. Kraujelis pasakė gražų turtingą pamoksią.

Paringys, Švenčionių aps., Daugeliškio valsč. Mūsų vargingą bažnytėlę nesenai aplankė Vilniaus vyskupas Michalkevičius, kurį pasitikti buvo susirinkę daugybė žmonių. Vyskupą lietuviškai pasveikino klebonas kun. Romelis. Vyskupas taip pat atsakė lietuviškai. Po to buvo teikiama Sutvirtinimo Sakramentas, kurį priėmė apie 300 žmonių.

STIKLAI IR GALVOS

Vilnius. Išmušus keletoj lenkų namų Kaune langus, visa Vilniškė lenkų spauda, lyg susitarusi ėmė rašyti "o pogromach." Vadinasi, jei kokie jaunuliai išmušė namų langą, tai "pogromas," bet kai mokyklų auklėtojai, apsiginklavę lazdomis, užpuola lietuvių moksleivius ir juos iki kraujo apdaužo, kad net reikia kreiptis prie greitosios pagalbos, tai lenkų spaudai tik "wybryki." O rodos, bešališkai galvojančiam yra didelio skirtumo išmušti keletą langų ir užpuolus gatvėje sukruvinti keletą žmonių. Deja. To skirtumo nemato net sanatorių organas "Kur Wil.," kuris pompastiškai rašo įžangos straipsnius "o pogromach kowienskich," o petitu, tarp linijų sumini organizuotus ant lietuvių moksleivių užpuolimus.

JEIGU JŪS ŽUDOTE SAVO SVARUMĄ AR SPĖKAS

Praradimas svarumo ar spėkų, prastas apetitas, virškinimo pakrikimai, inkstų ar pūslės įdegimas, bemiegės naktys, susilpnėjusios nervų jėgos, pakrikę organai, nykstanti sveikata ir spėkos, greitai pasiduoda Nuga-Tone, kadangi jis išvalo sistemą nuo silpninančių nuodų, gimdančių šias nesmagias ligas ir švelniai, pagelbingai stimuliuoja visus organus ir suteikia naudos jų veikimui ir jūs vėl pajausite gyvumą ir gyvenimo džiaugsmą.

Nuga-Tone pagelbėjo milionams žmonių, kurie pusgyviai tęsė gyvenimo dienas. Jie buvo silpni, susmukę — nusilpnėję. Nuga-Tone pagerino jų sveikatą, suteikė jiems didesnę spėką, daugiau jėgos. Leiskite jam prirodyti savo vertę jūsų dalyke.

Jus galite gauti Nuga-Tone bile kurioj aptiekoj. Jeigu aptiekininkas neturėtų jų, paprašykite jį užsakyti jų dėl jūs iš savo džiaberio.

10 DIDŽIULIŲ TOMŲ

(turinčių arti 5000 pusl.)

puošia kiekvieno lietuvio inteligento biblioteką, kuris skaitė "Židinį," didžiausią mėnesinį literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo žurnalą, nuo pat jo leidimo pradžios. Bet "Židinys" darosi kaskart įdomesnis, ir tiesiog būtų nedovanotina, jeigu kuris inteligentas, vistiek kurios profesijos jis bebūtų ir kur begyventų, jo neprenumeruotų ir neskaitytų bent nuo 1930 metų pradžios.

"Židinio kaina Amerikoje: met. —$4.50, pusm.—$2.50; Lietuvoje: met. — 35 lt., pusm. — 20 lt.

Adresas: KAUNAS, Laisvės Alėja 3 nr. "ŽIDINYS."

"Darbininko" Katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Patarmės Moterims—pamokinimas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas — 15c.

Auksinio Obuolio Historija (Graikų Mythologijos Žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva — 50c.

Trys Keleiviai—Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. — 40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas — 45c.

Turto Norma—mokališki pasiskaitymai. Parašė Uosis — 45c.

Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų Parašė P. Jždeikis — 65c.

Gerumas—aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. — 15c.

Tabakas—Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolskį parengė S. Kaimietis — 15c.

Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaskutis—apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas — 50c.

Apaštalystės Maldos Statutas. — Vertė Kun. P. Saurusaitis — 25c

XXIX Tarptautinis Eucharistinis Kongresas. Parašė kun. Pr. Bučys, M. I. C. — 1.50

Mūsiškiai Užsienyje. Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų... Išguldė Magnus Parvalkietis — .50

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų—Apie visas derybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas, J. Balčikonio — $1.00

Pramoninės Demokratijos Pagrindai. Parašė Uosis — 75c

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikis. Kaina — 50c.

Aritmetikos Uždavinynas — 25c

Vaikų Darbymečiui — Rinkinėlis kalbos mokslui — 50c.

Petriukas — laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15c.

Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj — 15c.

Žaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis — 50c.

Laimė — (poema). Parašė Vaitkus — 50c.

Atsargiai su Ugnimi. Vertė iš lenkiško kun. K. Š. .... 10c.

Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas — 50c

Lietuvos Ženklai. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas — 40c

Žmęs ir Kalbėk: Deklamacijos, Monolgai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas — 30c.

Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas — 10c.

Eucharistiškos Stacijos—Sulietuvino Kun. P. Juškaitis — 15c.

Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužės, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys — 25c

Dangaus Karalienė. — Surinko Kun. M. Gavalevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais — $1.00

Žmogus ir Gyvūnlys. Parašė kun. P. Bučys — 30c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio — 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis — 10c.

Maldos Galybė. Istoriškas piešinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. — 25c.

Apsirikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapšiaus Vaikas — 10c

Jono Knito Eilės $1.00

Lietuvos Albumas. Su paveikslais ir aprašymais — 1.50

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas — 50c

Ką Kiekvienas Katalikas Turi žinoti arba Mokėti? — .10

Maldų Rinkinėlis, baltais viršeliais — $1.75—1.25

Maldų Rinkinėlis, juodais viršeliais — $175—1.25

Dr. Vinco Pietario Raštai. Istorijos apysaka. Du tomai. $1.00

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas — 5c.

Moterystė ir šeimyna. Vertė J. Gerutis — 40c.

Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileišis — 50c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašv negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas — 50c.

Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Miliukas — 60c.

Meilė (Poema). Parašė M. Gustaitis — 15c.

Nauja Skaitymui Knyga — (Dalis II). Su paveikslais — 75c.

Vienuolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis — 25c.

Vaikų Knygelė — su paveikslais — 30c.

Mano Patyrimai Didžiojoj Karėj, 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas) — 25c

Pamaldų Vadovėlis, Stacijos Graudūs Verksmai. Sudarė ir išleido Kun. J. Koncevičius — 10c.

Moterystės Nesuardomybė. J. Lesauskis. Šv. Kaz. D-jos leidinys, Kaune — 10c.

Sunkiausiais Laikais. Parašė A. Rucevičius — 40c.

Šventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P. — 25c.

Religijos Mokymo Metodika. Sutaisė K. J. Skruodys — 50c.

Leiskite Mažučiams Ateiti Prie Manęs. Sutaisė Ku Pranas — 40c.

Mūsų Dainiai. Parašė Kazys Puida — 50c.

Anderseno Pasakos—su paveikslėliais — 20c.

Andziulaitis — 50c.

Iš Kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė 2.50

TEATRAI

Vienuolis Disputa su Rabinu. Vieno veiksmo juokai. Sulietuvino Vaidevutis — 15c.

Nepaisytoja—keturių veiksmų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina — 35c

Gilūkingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas — 25c.

Elgetų Gudrumas, 3-jų veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas — 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius — komedijos po 1 aktą. Parašė Seirijų Juozukas — 35c.

Sniegas — Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis — 40c

Esumas—3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas — 10c

Žydų Karalius — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas — 30c

Visi Geri—3-jų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. — 10c

Patricija, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas — 10c.

Išganymo Apsireiškimai — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis — 75c.

Dramos; 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas — 65c.

Knarkia Paliepus.—Komedija 1-me akte. Parašė Gineitis 15c.

Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K., D. ir N. — 15c.

Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Ištirsime paskui; 2) Antanukas. Surinko S. K., D. ir N. — 15c.

MALDAKNYGĖS

Pulkim ant Kelių—"D-ko" pauda. Odos apdaru $2.00 ir $3.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais minkštais viršeliais) — 50c.

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais kietais viršeliais) — 50c.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

JAUNIMO DARŽELIS

Šį skyrių veda DĖDĖ ANUFRAS

LAUKINĖ OBELIS

Mažoji Marytė gyveno su tėvais dideliame mieste. Vieną kartą jos teta, kuri gyveno sodžiuje, kvietė Marytę pasivaikščioti. Tetos buvo didelis sodas. Tuomet buvo ruduo, bet dar labai šiltos dienos. Marytė su teta kasdieną vaikščiojo sodan rinkti obuolių, kuriuos paskui vežda miestan parduoti. Kartą Marytė vaikščiodama po sodą patėmijo gražią didelę obelį, ant kurios augo labai gražūs mažutėliai obuolėliai.

"Teta," sušuko Marytė, "šitos obelies aš dar nebuvau mačiusi, nes ji čia taip kampe auga; bet koks jos gražumas, kokie gražūs mažutėliai obuoliukai; tur būt jie labai gardūs," ir pribėgus nusiskynė sau vieną ir įsidėjo burnon.

Snlindo obuolin balti danteliai, bet tuojau Marytė baisiai susiraukė ir metus obuolį tarė:

"Pfu! koks tai biaurus obuolys, kokia biauri rūgštis."

Teta žiūrėdama juokėsi iš susiraukusio mergaitės veido, o paskui pasakė:

"Šita obelis laukinė: ji užaugo be jokios priežiūros. Sodno gi obelis prižiūri sodininkas, čiepina jas, sausumoje palaisto, gina nuo kirminų, todėl jų ir vaisiai gardūs."

Taip pat dedas ir su žmogum. Žmogus iš mažumės dorai išaugintas ir gerą vaisių išduoda.

Šv. Kazimiero Seserų Vadovėlis

"NIEKAS NUO TAVĘS NEGALI ATIMTI KRISTAUS, JEI TU PATSAI NUO JO NEATSITRAUKSI."

Dėdė Anufras

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS CONNECTICUT APSKRIČIO 30-TO SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS

LDS. 30-tas suvažiavimas įvyko 4-tą dieną gegužės, 1930 m., Švč. Trejybės parapijos mokykloj, Vyčių kambary, Hartford, Conn.

Pirmininkas J. Bernotas suvažiavimą atidarė malda 2-rą val. po piet.

Sesijų vedimas pavesta vienbalsiai apskričio valdybai: pirm. J. Bernotas, pagelb. V. Vaznis, rašt. B. Mičiūnienė, mandatų ir įnešimų peržiūrėjimui paskirta P. Totoraitis, A. Kaunietis. Tvarkdaris A. Mazdas. Reporteris B. Mičiūnienė.

Iššaukus apskričio valdybą, pasirodė, jog visi valdybos nariai dalyvauja.

Užsiregistravo ir mandatus pridavė delegatai iš šių kuopų:

5-ta kp., Waterbury, Conn. — Ignas Rakauskas, Juozas Bernota, Juozas Jokubauskas, Antanas Šambarys, Petras Jokubauskas Juozas Augis, Simonas Cibulskas, Petras Totoraitis.

6-ta kp., Hartford, Conn. — Juozas Bernotas, Antanas Kaunietis, Antanas Mašiotas, Kristijonas Dvareckas, Stanislovas Šriupša, Antanas Mazalas, Jonas Vaičiulis.

36-ta kp., New Britain, Conn.— Vincas Vaznis, Antanas Gurskis, Agota Gradeckienė, B. Mičiūnienė.

Viso delegatų dalyvavo 18 ir trys svečiai. Delegatams ir svečiams suteikta ženkleliai, kuriuos paruošė vietinė kuopa.

Mandatų komisija patikrinusi mandatus, pranešė jog visi formalumai, apskričio nustatyta tvarka, atlikti.

Skaitytas praeito suvažiavimo protokolas, kuris priimtas.

Valdybos nariai išduodami raportus pareiškė kad jie dirbę kiek jiems aplinkybės leido. Raportai priimti.

Iždininkas išduodamas raportą pažymėjo kad turėta šios išlaidos: J. Bernotui kelionės lėšos į seimą ir suvažiavimą $23, P. Totoraičiui, kelionės lėšos į seimą $25, auka Waterbury'io našaličiams $25, šv. mišių užprašymas už a. a. M. Blažauskaitės vėlę $6. Viso išmokėta $79.00. Iždе pinigų yra $107.55. Bonų ir šėrų 500 dol. vertės.

Organizatorius P. Totoraitis išduodamas savo raportą pažymėjo kad jis buvo prašytas pasidarbuoti tik vienos kuopos, Bridgeport, Conn. Pasekmės — prisirašė 7-ni nauji nariai ir du užsiprenumeravo organą. Raportas priimtas su pagyrimu.

P. Totoraitis, apskričio delegatas į suvažiavimą L. K. Vytauto D. 500 m. mirties sukaktuvėms paminėti, plačiai paaiškino kas tame reikale manoma daryti. Suvažiavimas nustatė kad iškilmingas paminėjimas bus ruošiams Labor Day, Waterbury, Conn. Darinkta į komisiją J. Bernotas iš Waterbury.

Įnešta ir nutarta, kad LDS. Conn. apskritys prisidėtų su auka prie išleidimo knygos apie Vytautą. Tokią knygą žada išleisti Conn. valstijos Centralinis Komitetas. Auką paskirt palikta atstovų nuožiūrai.

Nutarta rengt gegužinę paminėjimui 15-kos metų mūsų organizacijos sukaktuvių. Gegužinę rengt, patogią dieną nuskirti ir vietą surasti pavesta valdybai. Prie valdybos išrinkta komisija iš sekančių: S. Rakauskas (Waterbury), A. Kaunietis, (Hartford), A. Gurskis (New Britain).

Nutarta kviest visas kuopas dalyvauti gegužinėje. Pakvietimus išsiuntinėti pavesta raštininkei.

Iš pereito suvažiavimo neužbaigti reikalai: a) išrinkti board of direktorius ir b) Centro valdybą rinkti referendumu. Abu klausimu atmesta.

6 kp. įneša, kad apskričio suvažiavimai būtų garsinami bent mėnesį laiko. Valdyba paaiškino kad tas ir dabar daroma.

Įnešta ir nutarta, prigelbstint organizatoriui P. Totoraičiui, atgaivinti visas LDS kuopas Conn. valstijoj.

Delegatu iš apskričio į seimą išrinktas P. Totoraitis. Kelionės lėšoms nuskirta 25 dol.

Būsiantį suvažiavimą nutarta šaukti Waterbury, Conn.

Pirmininkas suvažiavimą baigė 6 val. vakare atkalbėdamas malda.

Pirm. J. Bernotas,
Rašt. B. Mičiūnienė

SENOVĖJE BUVO BAISIOS BAUSMĖS

Senovėje, pagonių supratimu, žmogus negalėjo būti kitaip vertinamas, kaip gyvulys. Jokio žmoniškumo jausmo pagonys neturėjo ir už savo darbus prieš niekąuž tai neatsako nejautė. Buvo įsitikinimas, kad žmogus žmogui yra vilkas ir dėl to žmonių tarpusaviai santykiai privalo būti žvėriški, plėšrūs.

Šiandien, kai mes išgirstame, kad teismo pasmerktas kas nors mirti, tai mums atrodo labai žiauri bausmė ir nevieną tai išgirdus šiurpas pakrato! Bet senovėj bausmės buvo nepaprastai žiaurios ir vis tik pagonims jos išrodė švelnios, pakenčiamos ir galimos vartoti.

Bausmių už įvairius nusikaltimus senovėje būta nemaža.

Ketvirtuodavo arba piūklu žmogų supiaustydavo į keturias dalis.

Paguldydavo žmogų ant žemės, surišdavo rankas ir kojas ir pamažu piūklu pradėdavo gyvą piaustyti į 4 dalis, pirmiau išilgai, paskui skersai. Žmogus baisiausiose kančiose turėdavo kentėti tol, iki piūklas neperskrosdavo krūtinės. Supiaustytos kūno dalys būdavo kabinamos viešoj vietoj ir kurį laiką laikomos, kad visi matytų.

Ratavimas arba pekliškas kankinimas žmogaus.

Šitai bausmei įvykdyti įkasdavo į žemę stulpą, ant viršaus užmaudavo ratą, prie jo pririšdavo už kojų ir rankų aukštininką žmogų. Budelis su geležies ar akmens gabalu daužydavo rankas ir kojas, kol baudžiamasis nenustodavo gyvybės. Kartais šitaip žmogų kankindavo net kelias valandas.

Sodinimas ant kuolo ir vidurių suardymas.

Nutašydavo smailiai kuolą, ji padėdavo ant žemės gulsčiai, gerai pritvirtindavo, kad nejudėtų. Paskui nusikaltėliui prikabindavo prie kiekvienos kojos po arklį ir taip traukdavo kuolo smailagalio link, kad jis pataikydavo į tarpukojį. Lysdamas į kūną kuolas suardydavo žmogui vidurius. Vėliau kuolą su užmautu ant jo žmogum pakeldavo ir įkasdavo žemėn. Taip išlaikydavo dar keletą dienų.

Gyvą žmogų sudegindavo arba suspirgindavo.

Kai kuriuos nusikaltėlius pasmerkdavo sudeginti arba suspirginti. Sudeginimas buvo atliekamas dvejopai: 1) ant laužo ir 2) smala apliejus, pririšdavo prie stulpų ir degindavo vietoj žibintų. Antru būdu Nerono įsakymu buvo daug nukankinta pirmųjų krikščionių dėl tikėjimo. Kraugerys Neronas gėrėdavosi, matydamas degant krikščionis.

Suspirginimas buvo atliekamas puode. Uždėdavo tuščią didelį puodą ant ugnies, įmesdavo į jį žmogų ir spirgindavo, kol tas būdavo panašus į anglį.

Gyvus užkasdavo žemėn ir išviduriuodavo

Iškasdavo gilią duobę, įmesdavo į ją žmogų ir palengva užpildavo žemėmis. Kai kada užmūrydavo tam tikroj duobėj ir taip palikdavo žmogų pačiam užtrokšti ir badu numirti.

Kad žmogų išviduriuotų, perskrosdavo išilgai pilvą ir pamažu ištraukdavo visus vidurius.

Išvirdavo aliejuje ir smaloje, odą gyvam nulupdavo

Daugelį nusikaltėlių išvirdavo aliejuje arba smaloje. Galima įsivaizduoti gyvo žmogaus kančias, kai pradeda virti aliejus ar smala! Kitiems gyviems lupdavo odą, supiaustydavo kūną per sąnarius, nukirsdavo (daugiausia vagims) pirštus, rankas, abi rankas, kojas, liežuvį, nosį, išdurdavo ausis, akis ir pagaliau, nukirsdavo galvą. Jei pirmiausia tik galvą nukirsdavo, buvo taikoma dar lengva ir garbinga bausmės(!) Prisiminkime tik, kas buvo su šv. Povilu. Jis nuteistas mirti pareikalavo, kaip Romos pilietis, kad nebūtų nukryžiuotas, bet galva nukirsta. O šv. Petras, nebūdamas Romos piliečiu, pagal anų laikų pagoniškus papročius buvo žemyn galva nukryžiuotas.

Visos šitos bausmės, kaip žinome ir iš Kristaus nukryžiavimo, buvo atliekamos viešai, dažniausiai rinkoje ant kalnelio ar ant tam tikro pakelimo, kad visi gerai galėtų matyti. Žmonės net tyčia būdavo suvaromi žiūrėti. Bausmės įvykdymo metu čia pat netoli teisėjams buvo ruošiami iškilmingiausi pokyliai, kad jie galėtų gerti ir gėrėtis nuteistojo kankinimais.

Kristui atėjus į pasaulį ir paskelbus savo galingos meilės mokslą, žemės veidas žymiai pasikeitė. Vergija liko panaikinta, o bausmės, palyginti, labai sušvelnėjo, nors pasaulis pagoniškos įtakos dar visai neatsikratė. Tą pagonišką įtaką didina ir skleidžia šiandien mūsų laikų bedieviai.

A. K.

("M. L.")

Įdomi knyga "Kalėjimuose pas bolševikus." Parašė kun. P. Dogelis. Jis pats pergyveno tai, ką parašė. Galima ją gauti pas autorių už 3 litus su persiuntimu į Ameriką. Kreipkitės adresu: Kaunas, Kan. P. Dogelis, Bazilika, Lietuva. Knyga įdomiai parašyta, ir nemaža—160 puslapių.

NORI REFORMUOTI VYRŲ RŪBUS

Vyrai labai toli atsilikę nuo XX amžiaus. Daugybė sagų. 1 ir 10 minučių. Kas daroma vyrų rūbų reformai kitur ir pas mus.

XX amžiaus vyras parėdų atžvilgiu toli nuo paprastumo, patogumo, higieniškumo, bendrai, nuo dabartinių laikų tendencijų atsilikęs. Jis dabar rėdosi beveik taip pat, kaip rėdėsi prieš šimtą metų. Rūbai ir vasarą stori, kaklas apykaklės ir kaklaryšio apsuptas, rankovės ir kelnės ilgos. Vyras dėvi drabužius, kurie prie jokios kūno dalies šviežio oro ir saulės neprileidžia. Žodžiu, karščiausiomis dienomis šunta, žmogus. O tų rūbų nepatogumas, Dievuli tu mano! Kiek sagų sagelių! Kažkas suskaitė, kad šių laikų moteris galinti apsirengti per minutę, o vargšas vyras labai stengdamas — per 10 minučių.

Esant tokiai vyrų apdarų būklei, visame pasauly prasidėjo kova dėl patogių ir higijeniškų rūbų. Kitur, kaip laikraščiai praneša, vyrai jau bando dėvėti lengvos medžiagos laisvus ir patogius rūbus.

Lietuvoje, kiek teko patirti, vyrų rūbų reformos klausimas buvo iškeltas prieš porą metų. Pernai rudenį tuo reikalu pradėta konkrečiai rūpintis. Dr. Jurgelionis, P. Babickas ir A. Brūžas norėjo tą klausimą viešumon iškelti. Tačiau to nepadaryta, nes buvo ruduo, o ši rūbų reforma norima taikyti pirmiausia vasarai.

Pereitą pavasarį minėtų iniciatorių buvo sušauktas susirinkimėlis, kuriame dalyvavo keliolika žmonių. Dr. Jurgelionis padarė pranešimą, kas tuo reikalu kitur daroma. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Ispanijoje, Danijoje, Austrijoje, ir kitur naujų vyrų rūbai įgavo pilietinių teisių ir kad jau daug kas reformai padaryta.

Susirinkime kilo klausimas įsteigti vyrų rūbų reformos organizaciją. Mat, vienam ar dviem žmonėm pasirodyti naujais, reformuotais rūbais nepatogu. Kas kita, kad iš karto pasirodytų kelios dešimtys ar šimtai. Taip pat buvo plačiai kalbėta ir apie pačių rūbų projekto pagaminimą. Visais tais reikalais rūpintis išrinkta komisija, į kurią įeina dr. Jurgelionis, P. Babickas, A. Brūžas ir Daudzvardas.

Kokie tie reformuoti Lietuvos vyrų rūbai bus, tuo tarpu dar nežinoma, nes tebegaminami projektai. Tačiau, jau žinoma, kad jie turėsią turėti šiuos 4 ypatumus: 1) tautiški, 2) higijeniški, 3) praktiški ir 4) pigūs. Plačios ir trumpos kelnės, ko mažiausia sagų, ko daugiausia ventiliacijos. Lengvumas taip pat turėsiąs būti žmus, nes dabar vyrai per daug sunkius rūbus dėvi, rūbų ypatumas turėsiąs būti higieniškumas, ko dabartiniai vyrų rūbai visai neturi. Reikią, kad rūbai būtų laisvi, nevaržytų žmogaus kūno.

Komisija tikisi šiam vasaros sezonui pagaminti projektus ir naujais rūbais pasirodyti. Tuo tarpu galvojama tik apie vasarinių rūbų reformą, turint omeny daugiausia jaunuomenę.

Lauksime tų reformų ir stebėsime kaip ją mūsų visuomenė sutiks.

"L. A."

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA

Pirmininkė — Teklė Ašmenskienė,
63 G St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — F. Zaleckienė,
448 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaurienė,
443 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 8422-R.
Fin. Raštininkė—Marijona Markoniutė,
664 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė,
105 West 6-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė,
1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas,
24 Thomas Park So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas—Juozas Jackevičius,
92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Kazys Rusteika,
446 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Guzevičius
27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kališius,
67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Petras Geležinis,
14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai buna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALP DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Žioba,
539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3552-R.
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrauskas,
24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Glineckis
5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas šeikis,
256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andriejus Naudžiunas,
885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą val. po. pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — J. Grabinskas,
24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markelionis
140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas—Vincas Papiauskas
116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis,
256 E. Nnth St., So. Boston, Mass.
Kasierius — F. Grendelis,
237 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, po num. 492 E. Seventh St., parapijos salėj, 7th St., South Boston, Mass.

L. R. K. SALDŽIAUSIOS ŠIRD. V. J. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas,
451 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudžiunas,
885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamoliunas,
40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — D. Lingevičius,
62 Adams St., Dorchester, Mass.
Kasierius — P. Klėponis,
266 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — J. Leščinskas,
141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj, Fifth St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI 1930 M.

Pirmininkas — Antanas Macejunas,
450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — Povilas Žirolis,
554 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Adolfas Navickas,
274 Bolton St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — Juozapas Vinkevičius,
450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Kasierius — Andrius Zalieckas,
702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Mikalionis,
906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija D. L. K. Keistučio laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainėj kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass., 1-mą valandą po pietų. Ateidami atsiveskite draugų naujų narių su savim prie draugijos prirašyti.

Skaitykite ir platinkite mėnesinį mokslo, blaivybės ir sveikatos laikraštį

"SARGYBĄ"

"SARGYBĄ" skaitydamas rasi šiuos skyrius: 1) Mokslo populiarizacijos ir visuomenės klausimų, 2) blaivybės, 3) ukio, 4) sveikatos, 5) gydytojo patarimų, 6) advokato patarimų, 7) apžvalga (politikos, visuomenės kulturos ir ekonomijos gyvenimo), 8) priešalkolinis judėjimas (Lietuvoje ir užsienyje), 9) Knygų pasaulis ir 10) Įvairenybės.

"SARGYBOJE" rašo: vysk. M. Reinys, prof. P. Kuraitis, Vydunas, kan. Tumas, prof. Kemėšis, dr. M. Pečkauskaitė, dr. A. Gylys, dr. jur. Raulinaitis, agr. Valatka, dr. K. Pakštas, dr. D. Juška ir kiti.

1930 m. "SARGYBA" kaštnoja metams tik 6 litai, pusei metų 3 litai. Užsienyje 12 litų metams, pusei metų 6 litai.

Metiniai skaitytojai gauna priedą "Laimės Kalendorių" ir loterijos bilietą.

Skaitytojų skaičiui padidėjus iki 10,000 loterija bus plečiama. Jei prisirinks 20,000 skaitytojų, loterija bus padidinta tris kartus.

Skubėkit užsisakyti "Sargybą," kad nepritruktų pirmųjų numerių.

Adresas: Kaunas, Liaudies namai, "SARGYBOS" adm.

BROLIAI IŠEIVIAI

Tėvynės likimas, jos laimėjimai ir nelaimės, jos sielvartai ir bėdos Jums visiems, be abejojimo, rupi. Jums taip pat rupi, kad Tėvynėje tauriautų ir klestėtų teisėtumas ir laisvė. Jus taip pat niekinat priespaudos nevalią ir neribotą sauvaliavimą su švenčiausiomis žmonių teisėmis ir laisve. — Jus norite, kad ir toli budami, kad ir plačiųjų marių atskirti, pažinti Tėvynės buvį, koks jis tikrumoj yra. — Šitais visais atžvilgiais Jums labai yra pravartu išsirašyti

"Darbininkas,"

nes

"DARBININKAS" yra tikriausias šių dienų Lietuvos gyvenimo veidrodis.

"DARBININKAS" ugdo tiesos ir laisvės meilę.

"DARBININKAS" moko neapkęsti priespaudos smurto ir niekinti didvaldų veidmainystę.

"DARBININKAS" tiesia kelią Tėvynei į šviesesnį rytojų.

"DARBININKUI" visur ir visados rupi darbo žmonių reikalai.

"DARBININKAS" turi labai įdomias savo "RADIO ŠYPSENAS."

"DARBININKAS" yra darbo žmonių ir inteligentų laikraštis.

"DARBININKĄ" redaguoja profesorius PR. DOVYDAITIS.

Skubėkite kad išsirašyti "DARBININKĄ" patys ir išrašykite jį savo giminėms Lietuvoje.

Amerikoje "Darbininkas" kaštuoja $1.20, o Lietuvoj tik 60 amerikoniškų centų.

"DARBININKO" *adresas:* Lithuania, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė

KĄ TIK ATĖJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.25
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais prastais viršeliais .... .50

Visus užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway South Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

THE UNITED LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

Domestic yearly $4.00
Monthly yearly $5.00
Single copy per week yearly...$2.50
Foreign single copy per week yearly....$3.00

PRENUMERATOS KAINA:

Amerikoje metams $4.00
Užsieny metams $5.00
Vieną kart savaitėje metams.....$3.00
Užsieny vieną kart savaitėje met. $3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0630

VALIO NEW YORKO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI!

New Yorkas Amerikos metropolis. Jis turto, kultūros ir apšvietos centras. Į jį nukreiptos ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio akys. Taigi New Yorkas ir stengiasi gyvęti sulig viso pasaulio apie jį nuomonės. Ir ką gi New Yorko lietuviai? Ar ir jie vaidina gyvenimo vaidmenį sulig savo metropolio svarbos ir didybės? Be abejonės, taip. Visų pirma, New Yorko ir apylinkės lietuviai imponuoja savo skaitlingumu. Be paties New Yorko, Brooklyne jų randasi labai didelis skaičius. Čia jau prisideda didžiulės Maspetho, Newarko, Elizabetho ir Patersono kolonijos. Jei visus lietuvius tinkamai tai suskaičius, tai jų būtų nemažiau kaip visoj Naujoj Anglijoj, priskaitant ir Connecticut.

Tat New Yorko ir apylinkių lietuviai labai skaitlingi ir vien savo daugumu sudaro didelią pajėgą. Bet ne vien skaičiumi jie pasižymi. Jų darbuotė pilnai atatinka skaitlingumą. New Yorko ir apylinkių lietuviai yra įsigiję daug nuosavybių. Biznį neatsilieka nuo amerikiečių. Apšvietoj toli pažengę. Tūkstančiai abiejų lyčių jaunimo pasiekia augštesnius mokslus ir sekmingai lenktyniauja su kitų tautų išeivijos inteligentija. Tiesa, daug jų paskęsta suamerikonėjimo bangose, bet toji silpnybė pasireiškia ir kitose lietuvių kolonijose. Tačiau New Yorko ir New Jersey lietuviai nevieną savo sūnų bei dukterį yra pastatę tikrųjų Lietuvos darbuotojų eilėsna. Ten visuomet buvo Federacijos centras. Ten žymiai pasireiškia katalikybės ir lietuvybės gaivinimo iėga. Tos milžiniškos kolonijos tarė savo galingą žodį: ne žūt, bet būt! Ir, žinoma, tą žodį išlaikys, nes jam ir noro ir pajėgų turi pakankamai.

Bet New Yorko ir apylinkių lietuviams reikia atatinkamos dirvos—arenos, kur galėtų savo gyvenimo įspūdžius pasidalinti, kur intelektualinėmis pajėgomis sugyvietę galėtų savo problemus-uždavinius gvildenti ir naujienomis pasivaišinti. Jiems reikia spaudos. Ne tos bendros spaudos, kurios pakankamai Amerikos lietuviai turi, bet savitos, vietinės spaudos, iš New Yorko ir New Jersey padangės. "Darbininkas" šiame reikale apsiima jiems patarnauti ir atskleisdamas savo skiltis ir broliškai ištiesdamas ranką, nuoširdžiai sveikina: "Valio New Yorkiečiai ir New Jersiečiai!"

K.

STALINO PADĖTIS PAŠLIJUSI

"Germania" rašo iš Maskvos, kad Stalino padėtis smarkiai pašlijusi. Maskvoj kalbama, kad Stalinas, norėdamas išsilaikyti savo vietoj, turėjęs pasiūlyti savo aršiam priešui Trockiui taiką. Trockis būsiąs paskirtas į atsakingiausią žemės ūkio liaudies komisaro vietą. Toliau laikraštis praneša, kad Stalinas jaučiasi netvirtai. Jo autoritetas partijoj žymiai sumažėjo ir susilpnėjo pasitikėjimas juo. Stalino nusileidimas žymiai pakenkęs jo autoritetui didžiausių jo šalininkų — komunistų jaunimo akyse. Tačiau Stalino nuvertimas esąs ne lengvas, nes į jo vietą nesą numatoma jokio autoritetingo įpėdinio. Kaip galimas jo pavaduotojas minimas Kaganovičius, Vorošilovas gi turi nedaug šansų. Baigdamas, laikraštis pastebi, kad vis dėlto galimas daiktas, jog, nežiūrint visų sunkumų, Stalinas vėl būsiąs padėties viešpačiu.

STRAIPSNIAI APIE LIETUVĄ LATVIŲ SPAUDOJ

Ryga (E.) — Paskutinėmis dienomis latvių laikraščiuose pasirodė eilė gražių straipsnių apie Lietuvą, kuriuose neseniai lankęsi Lietuvoj Latvijos menininkai žurnalistai aprašo savo įspūdžius. Straipsniuose paliesti meno, kultūros ir ūkio klausimai. Be to, aprašoma Lietuvos gamtos grožis, kuriuo svečiai turėjo progos pasigerėti, lankydamiesi žymesnėse Lietuvos vietose. Straipsniai buvo įdėti "Pedeja Bridi," "Briva Zeme" ir kit.

EINAMOJI KRONIKA

Vos naujojo tarifo bilius liko užgirtas, tuoj pasipylė protestai iš užsienio. Toj pačioj dienoj Kanada uždėjo muitą ant Jungtinių Valstijų prekių. Francija pareiškė, kad jei Amerika neįmuš muito ant jos išdirbinių, ji (Francija) buš priversta uždėti sunkų muitą ant visų Amerikos prekių. Anglija taip pat labai pesimistingai žiūri į naująjį tarifą. Tik tenka perskaityt Londono laikraščių antgalvius, kad supratus, kad Anglijos spauda labai susiraukus dėl naujojo tarifo. Štai anglų spaudos pareiškimai: "Mūsų muitas paskatina Britų pramonės vienybę;" "Uruguay'us reikalauja atkeršymo tarifo;" "Vokiečių Reich nusistatęs prieš naują muitą;" "Europos spauda įtužus—Italų, Šveicarų, Belgų laikraščiai apgailestauja dėl užgyrimo Amerikos muito biliaus," ir t. t.

Amerikos politikieriai mėgina susiraminti tuo biliaus pridėčku, kurs duoda Prezidentui galės pakeisti muito kainas ant nekurių daiktų. Bet ar Prezidentas daug ką galės pakeisti, labai abejotina. Greičiausia, kad kapitalistams reikalaujant, muitas bus pakeltas ant reikalingiausių daiktų, o numuštas ant mažiau reikalingų. Bet veik galima eit laižybosna, kad taip bus.

Turtuolis John D. Rockefeller, Jr., įsigijo New Yorke trijų blokų nuosavybę, pačiam miesto vidury, tarp 48-tos iki 53-čios gatvės, kur nori pastatyti milžinišką Radio centrą ne tik visai Amerikai, bet gal ir visam pasauliui. Tas Radio miestelis bus pradėtas statydinti šį rudenį ir baigtas 1933 m. Lėšuosiąs apie 250 milijonu dol.

Detroito miestas turi įstatymą, sulig kurio yra galimybės pašalinti netinkamą miesto galvą — mayorą bei burmistrą. Reikia tik pagaminti atatinkamas reikalavimas su įrodymais ir surinkti 90,000 parašų. Dabartiniam Detroito mayorui Bowles panašus šposas norima iškirsti ir atrodo, kad sekmingai, nes surinkta prieš jį daugiau kaip 100,000 parašų. Fordas nori jį apginti, bet vargiai pajėgs. Fordas didelis žmogus, bet visuomenė dar didesnis.

Admirolas Byrd—Paukštis — triumfaliai sugrįžo į savo gimtą miestą—Bostoną. Jį priėmė nuoširdžiai — Byrd savo drąsa, ištverme, sumanumu to užsipelnė. Lakstymas oru jau tiek patobulintas, kad skrajojama tūkstančius mylių be sustojimo. Bet tai tik prieinama nekuriem drąsuoliam. Kelionė oru platesnei visuomenei dar neįmanoma.

K.

SKANDALIŠKA PLONCKO GYVENTOJŲ PETICIJA LENKIJOS PREZIDENTUI

Vokiečių okupacijoj buvo geriau, nei šiandie

Lenkų prezidentas prieš kurį laiką lankės Plonske. Ta proga, kaip "Gazeta Warszawska" praneša, Plonsko apskrities gyventojai prezidentui įteikė peticiją. Peticija yra tokia savotiška ir, kaip "Gazeta Warszawska" pažymi, taip dabar lenkų provincijoje viešpataujančiai nuotaikai charakteringa, kad ją čia paduodame ištisai.

Peticija skamba šitaip:

— Vietos gyventojai, administracijos suterorizuoti, negali Tau įteikti Tavo atsilankymo proga peticijos per savo teisėtus atstovus, kurie nenori ir negali užsitraukti ant savęs šikanų, ir todėl mes, žemiau pasirašiusieji, kurie jau nieko nebeturime nustoti, vietos gyventojai, patys įteikiame į Tavo rankas šį prašymą:

"Didžiai gerbiamas Pone Prezidente, nežiūrėk į vietos santykius pro vietinės valdžios sferų rožinius akinius. Pakalbėk su mūsų darbininkija visuomenės dalimi, su pirkliais ir ūkininkais, o jie visi kaip vienas Tau pasakys, kad net vokiečių okupacijos metu nebuvo pas mus tokio skurdo ir taip sunkios mokesčių naštos, kaip kad šiandien. Vokiečiai atimdavo visus mūsų darbo vaisius, bet ir mums šį tą palikdavo, atskaitydavo pragyvenimui; dabartinės valdžios sferos, savo žemažiūriu šeimininkavimu, net užmiršta, kad mums reikia pragyventi. Esame visi nepatenkinti, tiek ūkininkai, tiek pirkliai, ir mūsų prekyba, vos užgimusi, jau merdi po milžiniška mokesčių našta.

Didžiai gerbiamas Pone Prezidente, mūsų vietos storasta, kuris, tarp kitko, dar tebegyvena užgrobtame svetimame trobesyje ir nenori jo atiduoti teisėtam savininkui, Tau už valandėlės parodys puikią, tiesą, į kreditą, į mūsų sąskaitą naujai pastatytą didelę ligoninę, bet atsimink, kad tai tik gestas bankroto, kuris puota, gėlėmis ir feierverkais nori pridengti savo skurdą ir stoką pinigų, savo negalėjimą atsiteisti su skolininkais ir bankrotą.

Dėl Dievo meilės, atkreipk savo dėmesį į visa tai, didžiai gerbiamas Pone Prezidente, nes, jei Tavo valdžia privesmus prie nevilties, tai ir Tau nepaliks nei garbės iš to nei ateities."

Po peticija padėta 111 parašų.

Tikrai, Lenkija nepaprastų "galimumų" šalis...

DARBAI MOTORINIŲ VEŽIMŲ INDUSTRIJOJ

Nuo 1904 m. iki dabartinių laikų, motorinių-vežimų industrija Suv. Valstijose labai sparčiai auga. Prieš 1904 m. industrija buvo tokia maža, kad kuomet raportai gaminami "vagonų ir vežimų" industrijoj apie motorinius vežimus nebuvo jokių informacijų.

1904 m. tik 178 įstaigos gamino motorinius vežimus, samdė tik 12,000 darbininkų. Industrijos produktų vertė buvo $27,000,000. Sparčiai augant, 1927 m. jau 1,475 įstaigos gamino motorinius vežimus, darbininkų samdė net 613,000, ir produktų vertė pasiekė tris bilijonus dolerių.

1904 m. 20,261 pasažierinis karas ir 1,431 bizniškas karas pastatytas, iš viso 21,692 karai. 1920 m. gaminama jau 2,000,000 karų. 1921 m. produkcija žymiai puolė, bet 1923 m. pagamінta net 4,000,000 karų. 1928 m. iš viso 4,357,387 karai produkuota, inimant 3,827,613 pasažierinių karų.

Jungt. Valstijų Darbo Statistikų Biuras ką tik atspausdino ištyrinėjimą valandų ir algų motorinių vežimų industrijoj Suv. Valstijose per 1928 m.

1904 m. metinė alga buvo $594, — 1914 m. jau $802 ir 1919 m. $1,431, kuomet 1923 m. 1,630 ir 1927 m. jau $1,660. Valandinės ir savaitinės algos nevienodos — priguléjo nuo darbo.

1928 m. pagelbininkai uždirbo 46 centus į valandą ir $24.00 į savaitę; tekoriai 79 centus į valandą ir $38.66 į savaitę; mašinistai 84 centus į valandą ir $40.43 į savaitę; "punch press" darbininkai — vyrai 74 centus į valandą ir $35.73 į savaitę ir moterys 49 centus į valandą ir $25.19 į savaitę, varnišiuotojai $1.11 į valandą ir $55.75 į savaitę; kalviai 97 centus į valandą ir $47.58 į savaitę, ir t. t.

Šių darbininkų vidutinė alga buvo 75c. į valandą ir $37.05 į savaitę.

Michigan valstijoj algos augščiausios ir Pennsylvanijoj žemiausios.

Už viršlaikį, nedėldienį ir švenčių darbą beveik dvigubai mokama. Savaitinės valandos vyrams buvo nuo 48.5 iki 53.4, moterims nuo 42.2 iki 50.9. Vasaros laiku, įstaigos atdaros tik pusę dienos subatomis. Kaikurios įstaigos įvedė 5 dienų savaitę.

F. L. I. S.

LIETUVIAI NESIDUODA LENKAMS IŠNAUDOTI

Nočia, Rodūnės val., Lydos apskr. Mūsų parapijoje yra virš 5000 gyventojų. Didesnė dalis lietuviai, bet atvažiavus kun. K. Sileikai lietuvių padėtis žymiai pablogėjo. Tiesa, nežinant dalykų giliau, atrodo, kad viskas yra gerai. Bet paėmus domėn kun. Š. veikimą, susyk matosi prie ko einama. Jis, žinoma, daugiausiai domės kreipia į gyventojų lenkinimą. Pav., jo rūpesniu įsteigta "Strzelcai," "Stow. Mlodzieży Polskiej," "Miecarnię" ir t. t. Kadangi prie šių draugijėlių mažai kas limpa, (nuo jų šalinasi net Nočos gudai), tai ėmėsi kitokiu būdu lietuvius pritraukti. Įsteigta pav. kažin kokia "Apaštališka" draugija (?), prie kurios turi būtinai (?) visi suaugusieji prisirašyti, o kadangi parapijiečiai lietuviai nežino, tai nieks nesirašo, bet pasitaiko, kad kūmai, arba vestuvininkai, būna priversti prisirašyti prie tos draugijos. Be to klebonas daug kam perša "Przyjaciel Katolicki," bet kadangi mes turime savus laikraščius, tai jis pasisekimo neturi, nes ne visi mokame lenkiškai skaityti. Bažnyčioje taip pat kas savaitė dalinama lenkiškos brošiurėlės, tiems, kurie aukoja. Bet kur tos aukos plaukia? Tik ne bažnyčios reikalams. Visi kalba, kad už surinktus bažnyčioje pinigus, perka "Stow. Mlodz. Polskiej" vėliavą, mergaitėms kepures (mėlynas su ragais), "Strzelcams" knygynėlį įtaisė. "Armošką" nupirko šokiams ruošti už 80 zl. Be to nupirko žieminės pirštinaites toms, kurios gieda lenkiškai rožančių kas sekmadienis. Samdo "Strzelcams" ir "Stow. Mlodzierzy Polskiej" salę kiekvienam susirinkimui, (o tas nepigiai apseina). O ką lietuviams parapijiečiams įtaisė, nes ir mes aukojame, o gal net ir daugiau. (Blogai darot duodami svetimiems reikalams savo pinigus. *Red.*). Be to klebonas sauvališkai atiduoda parapijos namus 'Strzelcams,' "Stow. Mlodz. Polskiej." Iki šiol žmoneliai žiemos laike nuo šalčio iš bažnyčios apšildavo, o vasarą nuo lietaus pasislėpdavo. Dabar gi to nežiūrima, o kur nori ten eik. Kadangi atiduota toms organizacijoms parapijos namai tai žmoneliai eina pas žydus. Nueini į žydų namus, nieko tau nepasakys ir kur tik užeini, pilna parapijiečių lietuvių ir gudų aimanuojančių, kad klebonas išvarė iš savų namų. Kas gi lankosi tuose namuose, kurie atiduota "Strzelcams," "Stow. Mlodz. Polskiej?" Žinoma, neįsileis lietuvių ir gudų, kurie apsivilkę sermėgomis! Ten gali užeiti tik visokie ponai, tų draugijėlių nariai, mokytojai lenkai, "šlechcianikos," "šlėktos" ir t. t.

Be to klebonas nenorėdamas turėti nieko bendra su lietuviais, parsivežė lenką vargoninką, lenką zakristijoną ir lenkų "Dziedą" (šluoja bažnyčią). Pav. atvažiavus dabartiniam kleboniu į Nočą, jo namiškiai, buvo užgynę lietuviškai kalbėtis "Pakajuose." Bet kai žmonės į tą uždraudimą nekreipė domės tai nusileido! Taip pat buvo nemalonumų ir su bažnytine vėliava, nuo kurios tapo nupiauti geltoni kaspinai mūsų klebonui užsinorėjus. Tai tokie mūsų parapijos vargai, kurie kas kart didėja.

LIETUVOS VALSTYBĖS IŽDO SKOLA

KAUNAS. — 1929 metais Valstybės Iždas valstybės skolų amortizacijai ir procentams sumokėjo bemaž 3 milijonus litų. Iš šitos sumos užsienio skolų amortizacijai tenka 1,8 mil. lt. ir procentams — 900,000 litų, iš viso — 2,7 milijonus litų. Vidaus skolų amortizacijai — 100,000 litų ir procentams 12 tūkstančių su viršum.

Šių metų sausio mėn. 1 d. Valstybės Iždo skola siekė 86 milijonus litų. Iš šios sumos užsienio skoloms tenka — 85 milijonai ir vidaus skoloms—900 tūkstančių litų.

Spauda yra viena stipriausių visuomenės auklėjimo priemonių: ji barsto žmonių tarpe gyvybės ar mirties sėklas.—Prof. Št. Šalkauskis.

XX FEDERACIJOS KONGRESAS

Šių metų Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos XX-tasai Kongresas įvyks rugpiūčio 19-20-21 dd. Šv. Trejybės lietuvių parapijos salėje, kampas Adams Street ir New York Avenue, Newark, New Jersey.

Visi A. L. R. K. Federacijos apskričiai, skyriai, į Federaciją priklausančios parapijos, draugijos bei kuopos, taipgi visi Federacijos prieteliai ir rėmėjai nuolankiai prašomi pradėti ruoštis taip svarbiam lietuvių katalikų išeivijos organizacijos šventės 20-tam Kongresan.

Am. L. R. K. Federacijos Sekretorijatas
180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

AR GALIMA SUKURTI PRAMONĘ LIETUVOJE?

Šiandie, berods, jau visi sutinkame, kad be savo pramonės bloga gyventi. Žemės ūkis maža žmonių teišmaitina, miestai labai pamažu teauga, žmonės bėga į užsienį, ūkininkai neturi kur parduoti savo gaminius ir t. t.

Bet argi mes galime ir galvoti apie savo pramonės sukūrimą? Juk mes neturime nei geležies, nei anglių, nei naftos, kuo pečių kūrenti, nei gerų vilnų — apie kokią tat pramonę mes galime kalbėti? O jei ir sukursime savo pramonę—ar nebus mums dar blogiau? Žiūrėk, Anglija — kokią ji galingą pramonę turi, o tiek jau metų vaitoja, kad negali kelių milijonų gyventojų darbu aprūpinti!

Šios liūdnos mintys skamba gana rūsčiai, ir jos būtų labai įtikinamos, jei jos tiktų mūsų kraštui. Bet jos mums kaip tik ir netinka.

Pramonę mes savo galime įkurti, ir jeigu mokėsime tat padaryti,—nevaitosime taip, kaip anglai daro.

Vakarų Europoj yra daug valstybių, kurios taip pat, kaip ir mes, nei anglių nei geležies neturi, bet vis dėlto pusė jų gyventojų gyvena iš pramonės. Pavyzdžiui, tokia Šveicarija taip jau neturi anglių, geležies, naftos, — turi tiktai gėrą elektrą pienininkystei ir gyvulininkystei, o vis dėlto Šveicarijos pramonė yra jos gerovės ramstis. Arba geros vilnos auga už jūrių marių — Australijoj, tačiau audimo pramonė išbujojo Europoje.

Šie pavyzdžiai rodo, kad ir neturint anglių, naftos, geležies ir daug kitokios žaliosios medžiagos galima sukurti stipri pramonė. Jei jau kitoms valstybėms išsimoka atsivežti iš svetur ir kurą ir žaliąją medžiagą ir darytis namie įvairių daiktų, tai kodėl tat turėtų neišsimokėti Lietuvai? Žinoma, jei Lietuva sumanytų, pavyzdžiui, geležį ar plieną daryti — iš to tur būt nieko neišeitų: neturint geležies kasyklų, sunku daryti geležis. Tačiau esama daugybės kitų pramonės šakų, kurioms žaliosios medžiagos mes ir Lietuvoje turime pakankamai, arba kurioms žaliosios medžiagos gabenimas iš svetur visiškai išsimokėtų.

Pavydžiui, Lietuvoje jau dabar yra nemaža pieninių. Kiekviena pieninė jau yra mažas fabrikėlis: pieną (žaliąją medžiagą) perdirbinėja į sviestą. Ar dar geriau: kiekviena karvė yra jau fabrikėlis: pašarą, tą tikrąją žaliąją medžiagą perdirbinėja į pieną. O pieninė — jau aukštesnės rūšies fabrikėlis; jis perdirbinėja jau pusiau apdirbtą medžiagą — pieną. Pieno pramonė mūsų krašte dar visiškai jauna, o kokios milžiniškos naudos ji jau davė valstybei. Šviesto kasmet išvežama jau už kelias dešimtis milijonų litų, ir išvaža vis didėja. Daugelinį ūkininkų pieninė — vieninteli tikras pajamų šaltinis, ypač vasarą, kai reikia daug pinigų sėkloms, trąšoms, ūkio padargams, darbininkams, ir kada visiškai nėra ko parduoti. Jei vieną dieną kas nors mūsų pieninės imtų ir sunaikintų, — ar galima įsivaizduoti, kaip imtų dejuoti visi mūsų ūkininkai. Pieninių pavyzdys gražiai parodo, ką reiškia valstybei nors ir visai jauna, bet išmintingai kuriama pramonės šaka. Yra daug kitų, ir be pieninių, pramonės šakų, kurioms mes galėtume suvartoti mūsų žemės ūkio produktus, ir kurios mums būtų ne mažiau išganingos, kaip ir pienas.

Reikia atsiminti dar vienas dalykas. Pramonė paprastai yra skirstoma į dvi rūšis: į tąją, kurios gaminius ir dirbinius veža kitur (į užsienį) parduoti, ir į tąją, kurios gaminius suvartoja namie, krašto viduje. Žinoma, mums sunku būtų svajoti apie didelį išvežamosios pramonės išplėtimą. Visos valstybės stengiasi sukurti savo pramonę, sukurtąją palaikyti, visos valstybės stengiasi savo gaminius ir dirbinius vežti svetur ir svetimų gaminių bei dirbinių neįsileisti. Dėl šių priežasčių mūsų gaminius ir dirbinius sunko būtų platesniu mastu išvežti svetur.

Tačiau gražiausią ateitį Lietuvoje turi vadinamoji *vietinio suvartojimo pramonė*, tai yra toji pramonė, kurios gaminius ir dirbinius būtų galima parduoti Lietuvoje, vidaus rinkoje. Pavyzdžiui, už audinius drabužiams Lietuva kasmet sumoka užsieniams apie 60 milijonų litų. Ar Lietuva negalėtų tų pačių drabužių išsiausti namie? Žinoma, galėtų. Drauge ir keliems tūkstančiams darbininkų darbo suteiktų ir valstybės finansai stiprėtų, nes nereikėtų tiek milijonų išmesti į užsienį. Kad tai galima padaryti, rodo mums pavyzdžiai. Prieš keletą metų įsikūrė Amerikos lietuvių bendrovė "Drobė," labai kukliai pradėjusi audimo darbą, o jau dabar jos audiniai labai sėkmingai konkuruoja su užsienio audiniais: dažnai jie yra už kai kuriuos užsienio audinius geresni ir nepalyginamai pigesni. Lietuva kasmet už cukrų užsieniams sumoka apie 20 milijonų litų, o tuo tarpu ir cukrus galima gaminti Lietuvoje. Medžius popieriui daryti Lietuva veža svetur, o šitiek popieriaus yra priversta gabentis iš užsienio. Net silkei suvynioti popierių gabenamės iš kitur! Įvairios statybos medžiagos taip nesunku būtų namie pasidaryti, bet ir už ją Lietuva užsieniams moka milijonus. Lietuva turi jūros geroką kraštą, o kai susieina du prieteliai ir susitaria išmesti po burnelę—ir čia jie moka piktą duoklę užsieniams, kurie pagauna žuvyčių ir pagamina užkandžių: mes patys nemokame žuvies pasigauti ir iš jos užkandos pasidaryti. Arba vėl, garsvyčios, krienas — rodos jau toks menkas daiktas, bet ir juos mes atsivežame iš užsienio ištisais vagonais! Argi ne pikta? Šitokiu būdu būtų galima paminėti ir daugybė kitų pramonės sričių, kurios Lietuvoje galėtų turėti gražią ateitį, kurių neturėjimas daro mums didžiausių nuostolių.

Savo pramonę ne taip sunku būtų sukurti. Nes negalima pasakyti, kad mes ir dabar jau taip nieko neturėtumėm. Lietuvoj ir dabar jau veikia, rodos, kokios 35 pramonės šakos. Kai kurios jų net senos ir suaugusios, kaip, pavyzdžiui odų išdirbimo, alavynės, metalo, saldainių... Bet apskritai imant mūsų pramonė yra dar jauna ir silpna. Ir jai pakilti trukdo daugiausia mūsų pačių žioplumas ir apsileidimas. Kažin koks nelabasis įkalė į mūsų galvą, kad visa tai, kas padaryta bei pagaminta namie yra bloga ir kas yra atvežta iš užsienio yra gera ir tobula. Ir štai užsieniams dažnai už visokius šlamštus mes sumokame didžiausius pinigus, o mūsų pačių gaminiai ir dirbiniai, nors ir geriausiu būdu pagaminti ir padaryti, guli krautuvėse neperkami. Mums patiems išsivaduoti iš vergiško nusistatymo garbinti visa, kas iš užsienio, yra pirmoji sąlyga. Tik pasitikėdami visu tuo, kas yra sava, tegalėsime savo pramonę pakelti. Čia tai ir Lietuvos šauliams būtų plati darbo dirva: padėti išdildyti žmonių sielose tą nelaimingą ir vergišką iš rusų laikų išsilikusį paprotimą. Čia gražaus pavyzdžio mums duoda indai, kovoją dėl Indijos nepriklausymo Anglams. Indų patriotai skelbia: dėvėkime savo darbo drabužiais, nedėvėkime anglėkais. Ir šis indų patriotų šūkis Anglams yra pavojingesnis už patrankas ir bombas. Čia mes iš indų ir turėtumėm pasimokyti.

O savosios pramonės Lietuvoje išplėtimas būtų stačiai išganingas. Pramonė duotų darbo tūkstančiams darbininkų, kurie tuo tarpu priversti vykti į užsienį, į svetimus miestus. Ji padidintų ir inteligentiškų jėgų pareikalavimą — būtų kas veikti mūsų mokslus baigiančiam jaunimui. Ji užaugintų miestus, tuos kultūros židinius. Ji išmaitintų Lietuvoje daugelį milijonų žmonių. Ji sudarytų rinką mūsų žemės ūkio produktams ir pakeltų žemės ūkio gerovę. Ji sulaikytų mūsų krašto valiutą, dabar taip plačiai išmetamą į užsienį. Sava pramonė, sutaikyta su žemės ūkio reikalais, Lietuvos gerovę pakeltų ir valstybę sustiprintų. O tokiai pramonei išaugti Lietuvoje yra pakankamai plati ir dėkinga dirva. Būkime tiktai išmintingi ir patriotai. *Dr. Girius*

("Trimitas")

GEN. KONSULO P. ŽADEIKIO PRAKALBA PASAKYTA 10 D. BIRŽELIO, 1930 M. ATIDARANT PIRMĄ AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINĘ KONFERENCIJĄ NEW YORKE

Gerbiamieji Lietuvos ekonominės konferencijos dalyviai, svečiai ir viešnios, — Esu kupinas džiaugsmo susilaukęs progos pasveikinti Jus, kaipo ekonominės dirvos artojus ir talkininkus, su šiuo Amerikos lietuvių gyvenime reikšmingu įvykiu: ši konferencija dėl tikslų, kuriuos ji sau stato, ir dėl kelių, kuriais jai siūloma eiti, — gali būti pavadinta savo rūšies pirmoji; šios konferencijos reikšmingumas paeina dar iš to, kad ji yra gyvai reikalinga visai Lietuvių visuomenei kaip čia Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Amerikos lietuviams ir Lietuvai yra svarbu savo tarpusavius santykius įstatyti į abipusio naudingumo, pasitikėjimo ir kooperacijos vėžes; kad tie mūsų santykiai būtų patvarūs ir duotų kuodaugiausiai kultūrinių vaisių, jiems reikia duoti ekonominio turinio, juos reikia ugdyti ant objektingų, bizniškų pamatų, nes mūsų realistiškame (praktiškame) amžiuje vien su idealistiškais ir abstraktiškais obalsiais vargu yra galima toli žygiuoti. Dėlto tai Amerikos lietuvių spaudoje teko girdėti aimanų apie lietuviškojo elemento "neišvengiamą" dingimą, teko girdėti liūdną "morituri." Amerikos tauta yra margos ateivijos sudarytoji tauta ir pačių amerikiečių (Yankee) yra pripažįstama, kad tas ateivis yra geriausias Amerikos pilietis, kuris yra atviras savo senosios tėvynės draugas. Tas draugiškumas gi esti tvirtas ir patikėtinas tada, kada jis yra paremtas nevien kalbos mokėjimu, tradicijomis, bet ir naudingu ekonominiu bendravimu, formoje komercijos, formoje kooperacijos įvairiose ekonomijos srityse. Pirma negu giedoti "requem," — kodėl gi nepaieškoti priemonių apsisaugoti nuo to? Čia tai ir aiškėja šios konferencijos reikalingumas patiems Amerikos lietuviams, kurie natūraliai brangindami savo kilmės tradiciją geidžia ir toliau būti naudingi Amerikos kultūrai savo rasiniu (lietuvišku) individualumu. Be to, Amerikos lietuviams yra būtinas reikalas patiems per save organizacijas pasirūpinti daugiau pasinaudoti savo naudai įvairiomis progomis, kurios pasitaiko Amerikos apystovose. Galop Amerikos lietuviams yra svarbu, kad jų santykiai su Lietuva išaugtų iš aukų ir pašalpų siuntinėjimo sistemos į abipusi naudinga komercinių santykių sistemą.

Nors ši ekonominė konferencija išsirutuliuoja nepriklausomoje nuo Lietuvos, tačiau ji neabejotinai atatinka ir Lietuvos šių laikų nuotaikai, kur nesenai įvyko "savosios pramonės propagandos mėnuo," kur irgi rengiamasi prie ekonominės konferencijos.

Kai ekonominiai klausimai greta politinių klausimų užėmė dominuojančią poziciją kaip Amerikoje, kur gimdomas bet vis dar nepagimdomas naujas muitų tarifas, kur kovojama su ekonominio sukrėtimo pasekmėmis, bedarbe; arba kaip ir Europoje (Young'o planas, Londono laivyno aprėžimo sutartis, Europos Federacijos ekonominio pobūdžio planas). — Lietuvoje betgi politinis Vilniaus klausimas nenustoja buvęs viso krašto vidaus ir užsienio politikos ašis, kuri reikalauja daug "tepalo," daug ekonominių aukų. Lietuva po D. Karo likusi be atsargos kapitalų, negalėjo dar išvystyti savo gamybos taip, kad liuosai galėtų lenktiniuoti pasaulinėse rinkose, o kai tokie industrijos kraštai kaip Vokietija, Amerika ir kitos pradėjo kelti savo protekcinius muitus, — tai Lietuvai tenka didžiai susirūpinti savo ekonomine ateitimi. Lietuvos prekyba su Amerika, kaip matome iš 1929 metų apžvalgos, yra Lietuvai nepalanki: Lietuvos eksportai Amerikon sudaro tik ketvirtą dalį Amerikos eksporto Lietuvon. Lietuvai pernai metais teko užsimokėti Amerikai 1.2 mil. dolerių. Todėl yra pilnai suprantama, kodėl ir Lietuva yra giliai šia mūsų konferencija interesuota: Lietuvai rūpi jos išeivijos gerbūvis ir ateitis, Lietuvai rūpi savo prekybos su pagelba tos išeivijos išplėtimas.

Tat ne be reikalo, kad į taip trumpą laiką ir be ypatingų pastangų, galėjo susirinkti tiek šios konferencijos dalyvių: 1) Jonas J. Romanas, Boston, Mass.; 2) Jonas S. Meilis, Boston, Mass.; 3) Dr. Pr. Puskunigis, Worcester, Mass.; 4) Petras Pivaronis, Pittsburgh, Pa.; 5) Adomas Marčiulaitis, Pittsburgh, Pa.; 6) Jurgis B. Puidokas, Brooklyn, N. Y.; 7) Konsulas A. Kalvaitis, Chicago, Ill.; 8) Vytautas J. Adomaitis, Kaunas; 9) Martynas Jankus, Bitėnai; 10) Dr. M. J. Vinikas, Brooklyn, N. Y.; 11) J. P. Varkala, Chicago, Ill.; 12) Juozas Kralikauskas, Newark, N. J.; 13) Pranas Petrulis, Newark, N. J.; 14) Julius Paknis, Arlington, N. J.; 15) Albinas Trečiokas, Newark, N. J.; 16) Adolfas Kubilius, Amsterdam, N. Y.; 17) J. Šlikas, Brooklyn, N. Y.; 18) K. J. Vaškas, New York, N. Y.; 19) K. J. Vaišnoras, Pittsburgh, Pa.; 20) George Matulevičius, Newark, N. J.; 21) A. D. Kaulakis, Chicago, Ill.; 22) J. J. Bagdonas, Chicago, Ill.; 23) Jonas Janušaitis, Waterbury, Conn.; 24) Albert J. Bronsky, Waterbury, Conn.; 25) Kun. N. Pakalnis, Brooklyn, N. Y.; 26) Adv. R. J. Jurevičius, New York; 27) Juozas Žilevičius, Elizabeth, N. J.; 28) Dr. A. Kapočius, Boston, Mass.; 29) Aleksandras Augūnas, Brooklyn, N. Y.; 30) Antanas Kasmočius, Brooklyn, N. Y.; 31) Vincas Ambraziejus, Newark, N. J.; 32) Edvardas Paulionis, Brooklyn, N. Y.; 33) Emilija Vilėšienė, Vilnius; 34) Mikas Paltanavičius, Greenpoint, L. I.; 35) Kaz. Baltrimaitis, Elizabeth, N. J.; 36) Kun. M. Pankus, Bridgeport, Conn.; 37) Povilas Kulis, Great Neck, L. I.; 38) J. Mačiulis, Brooklyn, N. Y.; 39) Kun. S. Draugelis, Easton, Pa.; 40) J. Ambraziejus, Brooklyn, N. Y.; 41) Ig. Budreckis, Elizabeth, N. J.; 42) K. Kriaučiūnas Brooklyn, N. Y.; 43) Juozas Rugys, Brooklyn, N. Y.; 44) P. Mikolainis, Brooklyn, N. Y.; 45) Jonas Karalius, Woodhaven, N. Y.; 46) A. B. Strimaitis; 47) Dr. Pilka, Allentown, Pa.; 48) Minis. B. K. Balutis, Washington, D. C.; 49) P. Daužvardis, New York; 50) K. Jurgėla, New York; 51) Gen. Kons. P. Žadeikis, New York; 52) Mr. Davis, New York; 53) Mr. Fitzpatrick, New York; 54) Mr. J. Husband, New York; 55) Mr. Morell, New York.

Jeigu apie šį susirinkimą ir galima būtų pasakyti "non multum," tai tikrai reikia pripažinti "sed multa:" ištikro čia ne tiek skaitlius, kiek dalyvių ypatybės turi reikšmės. Gal joks kitas veikimas nereikalauja tiek patyrimo, kiek ekonominis darbas. Dėl to matant šiame susirinkime žmonių su gyvenimo praktika su patyrimu komercijoje ir kitose biznio šakose, — tenka konstatuoti malonų faktą, kad šios ekonominės konferencijos sumanymas pataikė į prinokusią dirvą.

Šios konferencijos tikslas buvo pakartotinai mano aiškinamas spaudoje ir prakalbose, padedant naujiems Vaizbos Butams kurtis (kaip va: Philadelphia, Pa., Baltimore, Md., Waterbury, Conn., taipgi susirašinėjant su Pittsburgh, Pa., ir Providence, R. I.) ir padedant seniau įsisteigusiems Butams (Brooklyn, N. Y., Worcester, Mass., Newark, N. J., Boston, Mass., Chicago, Ill., Detroit, Mich., Cleveland, Ohio) apsipažinti su naujais dabar siūlomais Vaizbos Butų uždaviniais.

Spiesti Amerikos lietuvių ekonominės pajėgas atskirų valstijų rybose į Vaizbos Butus (chamber of Commerce), (paliekant visas esamas įvairias lietuvių organizacijas savo dabartinėje vietoje),— kad masinio organizavimosi būdu tiksliau išnaudoti kiekvieną ekonominę šioje šalyje pasitaikomą progą, kaip biznyje taip ir privačioje ar viešoje tarnyboje ir tokiu būdu užtikrinti sau prideramą ekonominę ir kultūrinę ateitį ne sd svetimųjų pagelba bet savo sujungtomis jėgomis ir savo organizuotomis pastangomis,—tai yra vyriausias šios konferencijos tikslas. Tai yra realizavimas obalsio: "United we stand, divided we fall." Šale šio vyriausio tikslo visai natūraliai randasi ir kitas tikslas, — būtent ekonocinių santykių su Lietuva, ypač prekyboje. Abu tuo tikslu viens kitą papildo ir todėl vykdytini vienlaikiai.

Amerikos lietuvių visuomenei negali šie reikalai nerūpėti, jie yra svarbūs be skirtumo visiems, jie turi neabejotinos reikšmės ateičiai visam lietuviškam elementui Amerikoje, jie yra platus viešketis amžiuam bendravimui su Lietuva. Jei kam tas yra dar neaišku dabar, tas turės paaiškėti netrukus. Bet čia reikia pabrėžti, kad šis planuojamas darbas yra nelengvas ir daug laiko ir pastangų reikalaujantis. Tačiau tas darbas yra taip svarbus kad jį dirbti yra garbinga ir verta.

Ši konferencija ir yra toks drąsus ir pilnas optimizmo užsimojimas. Nėra vietos abejonei, kad šis darbas turės sėkmės, nes pasirinkta visuomeniškas, masinis metodas, kurie nors palengvai rituliuojasi bet užtat neabejotinai pasiekia tikslo. Aš sveikinu Jūsų pasiryžimą su visu nuoširdumu ir tikėdamas, kad Tamstos su lygiu nuoširdumu ir atvirumu imsitės toliau šį didelį darbą dirbti,—Ekonominės Konferencijos Rengimo Centro vardu skelbiu Pirmąją Amerikos Lietuvių Ekonominę Konferenciją atidarytą.

Gen. Kons. P. Žadeikis

LIETUVOS VYČIŲ NAUJORKIO ANGLIJOS APSKRIČIO GEGUŽINĖ SAUNIAI PAVYKO

Liepos 4 d., "Palangoje" Methuen, Mass. įvyko L. Vyčių N. A. Apskričio metinė gegužinė. Diena pasitaikė labai graži. Todėl ir žmonių privažiavo labai daug, ir visi praleido laiką kuolinksmiausia. Buvo daug įvairumo, k. t. įvairių lenktynių, baseball rungtynės ir daug kitokių pamarginimų, taipgi buvo paimta gera orchestra kuri be perstojimo grieže įvairius šokius, tik gaila, kad negriežė lietuviškai, nes buvo daug norinčių lietuviškai šokti.

Baseball

2 val. p. p. prasidėjo baseball rungtynės tarp So. Bostono ir Lawrence Vyčių komandų. Nors Lawrenco vyčiai dėjo visas pastangas, kad žaidimą laimėjus, bet rezultatai parodė, kad dar daug Lawrence turi praktikuoti, kad nors kiek galėtų atsilaikyti prieš taip jau pagarsėjusį South Bostono Vyčių teamą, kuris jau yra gerai žinomas tarp svetimtaučių kaipo K. of Lithuania ir kuomet šis teamas žaidžia, visuomet susirenka daug sporto megėjų.

Tadgi ir šį kartą So. Bostono vyčiai laimėjo žaidimą prieš Lawrence vyčius padarydami 18 apibėgimų prieš Lawrence 0.

Nelaimė

Diena buvo šilta, todėl daugelis maudėsi po ežerą, bet tas maudymasis neišėjo ant gero, nes Kastantas Mereškevičius be mažo biskio neprigėrė. Įvyko taip. K. Mereškevičius nemokėdamas plaukti, bet turėdamas norą maudytis jėjo į vandenį ir bandė maudytis pakraštyje, bet vėliaus tapo pakviestas sėsti į laivelį ir pasivažinėti, jis pakvietimą priėmė ir įsėdęs į laivelį su keliais draugais pradėjo važinėtis, bet tas nesitęsė ilgai, nes ten pat maudėsi ir daug kitų, iš kurių keletas buvo ir išdykusių ir jie apvertė laivelį ir tik tuome pasirodė, kad įpuolusieji nemoka plaukti ir griebtasi gelbėti. Vieną išnešus į krantą pasigesta, kad dar vieno nėra, tuomet gelbėtojai S. Trakymas, P. Amšiejus, J. Amšiejus, S. Navickas ir daugelis kitų pasinėrė į dugną pradėjo ieškoti; po kiek laiko S. Trakymas išsikėlė į viršų nešdamas K. Mereškevičių. Bet išneštasis atrodė visai prastai ir daugelis manė, kad jau jame gyvybės nėra, bet gelbėtojai nenustojo vilties ir stengėsi kaip galint atgaivinti, ir po kokios penkvinti ir tuomet tapo nuvežtas į kokios minučių pradėjo atsigaut Lawrence General Hospital kur daktarai suteikė pirmąją pagelbą ir Kastantas tuojau atsigavo, bet dar buvo silpnas, tuomet tapo p. Kiškio parvežtas į namus. Tad melskime Dievulį, kad p. K. Mereškevičius tuojau pagytų.

Ši nelaimė tebūnie pamoka visiems išdykėliams, kad vandeny negalima žaisti. Taipgi tebūnie pamoka ir tiems, kurie nemoka plaukti, kad neitų ten, kur yra gyvybei pavojus.

Putpelė

VIEŠA PADĖKA

L. Vyčių 17-tos kuopos vardu tariu nuoširdų ačiū p. S. Trakymui, P. ir J. Amšiejams iš Lawrence ir S. Navickui iš S. Boston ir visiems kurie prisidėjo prie išgelbėjimo gyvasties L. Vyčių 17 kp. iždininko K. Mereškevičiaus, kurs sutiko nelaimę liepos 4 d. per L. Vyčių N. A. apskr. gegužinę Forest ežere, "Palangoje."

Jis tapo apversta su laiveliu išdykusių vaikinukų, ir nemokėdamas plaukti buvo priverstas pasiduoti likimui. Jei ne virš minėtų geradarių pasiaukavimas ir narsumas, Kastantas būtų fraginai užbaigęs savo gyvenimą. Už išgelbėjimą yra labai dėkingas p. Mereškevičius ir visa L. Vyčių 17 kuopa. L. Vyčių 17 kp. gelbėtoją nepamirš ateity.

A. P. Neviera, pirm.

EKSPRESINĖ KELIONĖ Į EUROPĄ

Per Hamburgą Mūsų Moderniniais Laivais

HAMBURG — DEUTSCHLAND

ALBERT BALLIN — NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitė, priešuomos kainos. Tiesioginiai geležinkeliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliarios išplaukimai mūs populiariais kambariniais laivais:

ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND

Dėl informacijų kreipkitės į lokalinius agentus mūs

HAMBURG-AMERICAN LINE

200 TREMONT STREET — BOSTON, MASS.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

CAMBRIDGE, MASS.

Piknikas pavyko

Birželio 29, vietinės lietuvių parapijos piknikas "Palangoje" labai puikai pasisekė. Oras per visą dieną buvo idealus: nei per karštas, nei per šaltas. Žmonių, sulyg kun. F. Juro išsitarimo, "Palangoje" dar niekad nėra tiek buvę. Cambridgeiaus gatvės ir namai tą dieną buvo tušti. Visi buvo "Palangoje."

Tvarka

Tvarka "Palangoje" buvo puiki. Žmonės labai gerai užsilaikė. Girtų nesimatė. Vienur kitur prie automobilių buvo linksmų, bet ne girtų. Visi begalo buvo patenkinti šiuo išvažiavimu. Prie geros tvarkos daug prisidėjo ir per visą dieną su mumis dalyvavo kun. Jutas, Lawrence'o klebonas.

Žaislai

Apie trečią valandą po pietų prasidėjo žaislai. Visų baseballininkų akys buvo atkreiptos į baseball. Cambridge L. Vyčių sportai lošė su Lawrence L. V. sportais. Lawrenciečiai gyrėsi esą labai gabūs; jau subytino kelis tymus; ir manė tikrai, kad bus lengva jiems apsidirbti su Cambridgiečiais. Bet dideliai apsiriko. Lawrence'o sportai tapo taip supliekti, kad dar gal niekad tokio smūgio nebuvo gavę. Cambridge padarė 13 rounds, Lawrence tik 1 ir tai netikėtai. Pasirodė, kad Cambridge'iaus sportai daug geriau išsilavinę negu Lawrence'o. Sveikiname Cambridge L. Vyčių sportus su laimėjimu.

Išlaimėjusiems sportams klebonas kun. F. Juškaitis žadėjo duot gerą "treat." Na Cambridge ir gavo. Valgė šaltakošes, gėrė "ginger ale" etc. Gerb. klebonas [illegible] jiems tris geras boles [illegible].

Buvo ir daugiau kitokių žaislų: visokių suktinių, bėgimų etc. Jaunimo buvo daug ir visi buvo begalo gyvi ir linksmi. Tokio linksmo, gyvo pikniko "Palanga" dar nebuvo mačiusi.

Valgiai

Valgių piknike buvo daug. Valgiai buvo labai skaniai padaryti. Kopūstų! kopūstų! — vis šaukė. Keletas dideliausių puodų ištuštinta kopūstų. O mėsos tai kiek turėjo visa ištirpo — visą suvalgė. Pavakare dar net pritrūko.

Brightonietės gaspadinės turėjo stalą su skaniais valgiais. Jos irgi viską išleido ir nemažai pelno uždirbo parapijai.

Visos gaspadinės kaip Cambridge'ietės taip ir Brightonietės užsipelnė didelio pagyrimo. Garbė jums moterėlės kurios taip pasišventusios darbavotės Dievo ir Bažnyčios labui. Lai Visagalis jums gausiai už jūsų triūsą ir jūsų aukas užmoka.

Nemažesnė garbė priguli ir vyrams kurie darbavosi. Daugiausiai dirbo ir viskuom rūpinosi kaipo pikninko gaspadorius tai p. Aleksandras Petembergas. Jis žmogus subatos vakare su savo kadilaku daiktus-valgius surankiojo, ir sekmadienio ryte anksti atsikėlęs su kitais vyrais viską sulíodavo ir Palangon išvažiavo. Gaspadoriui padėjo daug p. p. Jurgis ir Juozas Mockevičiai, Jonas Morkūnas, Vadas Jakas, M. Norbutas, Petras Valentas, Vladas Janeliūnas, Kazimieras Bingelis ir jo sūnus. Daug dar buvo ir kitų gerų vyrų darbininkų. Visiems didelė padėka ir pagyrimas priguli.

Su trokais patarnavo Cambridge Bottling Co. ponai J. Puzinas ir J. Smilgis irgi verti didelio pagyrimo ir padėkos. Šioji nesvaiginančių gėrimų išdirbystė — "Cambridge Bottling Co." — tai vienintėlė katalikų toj rūšyj kompanija. Ji visada ir visokiuose reikaluose parapijai patarnauja. Katalikai remkime savus.

Duonkepiai Plekavičius, Kilkus aukavo visą duoną pikninkui. Krautuvninkai ir šiaip žmonės aukavo viską iš valgių. Nuoširdus ačiū visiems, o visiems priguli. Lai Dievas jums visiems gausiai užmoka.

LDS. 8-ta kuopa

Ši kuopa netik rūpinasi L. D. S. gerove, bet nepamiršta ir parapijos reikalų. Šiam parapijos pikninkui aukavo 20 svarų lietuviškų saldainių. Patys nariai su tais saldainiais darė biznį. Pelno parapijai padarė $34.40. Širdingai ačiū priguli LDS. 8 kuopai už tokią gražią auką.

Pelnas

Kiek tikrai pelno nuo šio pikniko parapijai atliko dar neteko sužinoti. Vienok tikimasi daugiau nė kitais metais.

Graži vienybė

Lawrence ir kitų kolonijų lietuviai gerėjosi kad tokia graži vienybė yra Cambridge lietuvių ir klebono tarpe. Visiems išvien veikiant dideli darbai čia buvo ir yra galima padaryti.

Rep.

CLEVELAND, OHIO

Mūsų kolonijoj darbai labai susilpnėjo. Tūkstančiai žmonių neturi darbo ir beviltiškai, pilni baimės, laukia ką atneš rytojus. Darbo niekur negalima gauti net ir už pinigus. Ypač šeimynų apgailėtina, tiesiog tragiška, padėtis. Dėlei bedarbės sustojo ir visas veikimas. Yra žmonių kurie jau keli mėnesiai kai nedirba. Daugelis išleido paskutinius sutaupytus centus. Bado šmėkla beldžiasi jau ne į vieno darbo žmogaus duris. Darbininkų ūpą slopina ypač tas, kad nesimato jokių ženklų giedresniai dienai.

Mes gyvename visokių išradimų ir mašinų amžiuje. Darbo žmogus pagamina mašinas ir jos, jei taip galima išsireikšti, ryja darbininkus. Prie tokios padėties darbininko gyvenimas neįmanomas, nes kur seniau dirbo keli ir net keliolika dabar tą patį darbą su mašinų pagelba atlieka 1-2 darbininkai. Tad kokia iš to viso išeitis? Yra daug priemonių kuriomis pasinaudoję, mes, darbo žmonės galėtume pagerinti savo būvį. Bet visų-svarbiausia priemonė, į kurią pirmiausia reikia kreipti domę, tai būti žmonėmis ne iš vardo bet iš esmės. Tai pasieksim jei užuot leidus savo kruvinai uždirbtus centus nuodams ir visokiems, kartais ir mažai vertingiems dalykam, išleisime juos apšvietai, palaikymui savo organizacijų kurios rūpinasi darbininkų būvio gerinimu. Mums lietuviams tinkamiausia organizacija — LDS. Seniau prie LDS. buvo Streikierių Fondas, bet tur būt nariai nepermatė tokio fondo reikalingumo kad reikėjo jį likviduoti. Dabar, besiartinant mūsų organizacijos jubiliejiniam seimui ar nevertėtų pasvarstyti apie steigimą **Bedarbių Šelpimo Fondo**. Mano nuomone, dirbąs žmogus savęs perdaug neapsisunkintų jei išskirtų iš savo savaitinės algos bent 25c. į tokį fondą. Jei tokia savaitinė mokestis būtų perdidelė tai mokėti tokią pat mokestį kas mėnuo. Mano noru yra iškelti tik mintį apie reikalą tokio fondo. Gi vėliau, manau, atsiras žmonių kurie patieks gal ir labai praktiškų sumanymų. Mes, darbininkai, turime visi rūpintis savo reikalais, nes pagal lietuvių patarlę — sotus alkana neužjaučia. Tad ir nelaukime iš kapitalistų jokių malonių, nes jie sotūs ir mus neužjaus.

J. A. T.

CLEVELAND, OHIO

Pp. Tulauskų sūnus Vytautas, 12 m. amžiaus, šv. Jurgio par. mokyklos mokinys susirgo. Birželio 24 d. Lakeside ligoninėj jam padaryta operacija. Buvo patrūkęs. Operacija pavyko ir tikimasi jog netrukus grįš pas tėvelius, brolį ir sesutę.

H.

MONTELLO, MASS.

Mūsų klebonas kun. J. Švagždys, išvažiavęs 23 d. balandžio š. m. į Kartaginą, Eucharistinį Kongresą ir pervažiavęs Afriką, Europą, pabaigoje gegužės lankėsi okupuotoje Lietuvoje — Vilnijoje. Atlankė: Druskininkus, Ratnyčią, Kabelius, Marcinkonis, Trakus ir Vilnių.

Marcinkonių klebonas kun. A. Rukas, pirmas sutiko garbingą svetį amerikietį ir lydėjo visą laiką, kolei mūsų klebonas apleido Vilniją.

Važiuojant iš Marcinkonių į Vilnių, Lendvaravo stotyj, aukštą svetį-amerikietį sutiko garbės kanauninkas, Trakų džiakonas kun. Klemensas Maliukevičius ir kartu nuvyko į Vilnių.

Vilniuje atsilankė įžymiausius lietuvių veikėjus. Pažinęs Vilnių, grįžo drauge su kanauninku Kl. Maliukevičium ir su Marcinkonių klebonu A. Ruku į Trakus. Trakuose praleido porą dienų, atlankė L. D. K. Vytauto lopšelio vietos griuvėsius, nes Didysis Kunigaikštis Lietuvos Vytautas yra gimęs Trakuose ir gražiausias savo jaunystės dienas ten praleidęs.

Iš Trakų lydimas kun. A. Ruko grįžo pro Marcinkonis ir Puvočius į Nepriklausomą Lietuvą į Merkinę.

Merkinėje mūsų klebonas sutiko savo seną draugą Merkinės džiakoną Ribikauską. Pasidalinęs įspūdžiais išten nuvyko į savo gimtinę.

Mums Montelliečiams paliko laukti kantriai sugrįžtant mylimo klebono, kupino įvairiausių žinių ir įspūdžių.

Šiuo laiku Montelloje jaučiama stoka to motoro, kuris suka tą viešąjį gyvenimo ratą. Tuogi motoru ir buvo mūsų klebonas J. Švagždys, kuris su savo energija pataikydavo įdiegti jėgų mūsų veikėjams.

Jonas K.

HARTFORD, CONN.

Mokyklos užbaigimo iškilmės įvyko 22 d. birželio. Ryte, šv. mišių laike, visi mokyklą baigusieji ėjo prie šv. Komunijos.

Vakare 4-tą valandą irgi bažnyčioj buvo gražios pamaldos, laike kurių visi baigusieji Šv. Trejybės mokyklą gavo diplomus. Kun. Karkauskas pasakė pamokslą ir po Palaiminimo Švenčiausiu Sakramentu visi baigusieji mokyklą atkalbėjo Pasiaukojimo Aktą Švenčiausiai Jėzaus Širdžiai ir tuomi iškilmės baigėsi. Diplomus gavo šie mokiniai: Ona Balukinaitė, Marijona Beločiutė, Juozapas Bucevičius, Kazimieras Barolis, Stanislovas Belaglovis, Motiejus Čupas, Elena Deltuvaitė, Teodora Gaškaitė, Alicija Grigaitė, Jadvyga Judeniutė, Marijona Kedžiutė, Valerija Kaunietė, Benjaminas Kaminskas, Irina Leonaitė, Pranciška Laurinaitė Petras Mockus, Jonas Minukas, Juozas Pageiskas, Edvardas Pinevičius, Albertas Povilonis, Edvardas Rakauskas, Agnietė Senauskaitė, Grasilda Urboniutė, Vinccas Urbonas, Pr. Vaicekauskas, Pranciška Vitkauskaitė.

Pirmadieny, birželio 23 d., mokyklos svetainėj buvo suruoštas programas mokslo metų užbaigimui paminėti.

Programas išpildytas šioje tvarkoje: Pasveikinimo eilės — M. Čiupas. Linkėjimas kun. A. Vaškelio vardo dienai ir piniginė dovana nuo parapijonų — A. Staniulis. Lėlės — 1-2 skyrių mergaitės. Soldier Boys — 1-mo ir 2-ro skyriaus bernaičiai. Hoop Drill — III skyriaus mergaitės. Švč. Trejybės parapijonai — III skyr. bernaičiai. Sporteliai — 5-6-7 sk. bernaičiai. "Glowworm," šokis — 5-6-7 skyr. mergaitės.

Veikalą, "Žavėjantis Smuikas," atliko šie mokiniai: Žavėtojas — A. Povilonis, Jackus — E. Pinevičia, Ponas — K. Barolis, Sportelis — J. Pageiskas, Tavorinikas — K. Gaubė, Žydas — J. Bucevičius, Darbininkai — Ed. Ra- — V. Urbonas, J. Pagerskas, Teisėjas — P. Vaicekauskas; Gyvenimo Idealai: Mokykla—V. Kaunietukė, Graduantė — G. Urboniutė, Angelas — A. Grigaitė, Tikėjimas — O. Balukinaitė, Viltis — J. Leonaitė, Meilė — A. Senauskaitė, Nekaltumas—V. Kaunietukė, Vaikelis — J. Urboniutė, Švč. Panelė — F. Laurenaitė, Šv. Juozapas — J. Minukas, Paklusnybė — M. Kedžiutė, Nuolankumas — J. Judėniutė, Šv. Teresė — A. Deltuvaitė, Choras — VIII skyriaus mokiniai.

Dainos: "Friendship Truth and Love" ir "Baigias dienelės" — Graduantai.

Atsisveikinimo kalbą pasakė E. Rakauskas, kurios klausant pasidarė ne vienam graudu.

Galop kalbėjo kun. Vaškelis, ragindamas kad baigusieji mokyklą, nors jie ir išsiskirstys, bet iš širdies kad neišmestų tuos gražius pamokinimus kuriuos gavo nuo savo Sesučių mokytojų. Kaip laimingi tie vaikeliai kurie yra po sesučių globa. Tiesa, jie tą mažai supranta, bet kad jie atsidurs tarp gyvenimo bangų, tada jie visi atmins ir įvertins jų sunkų darbą. Laimingi mes turėdami tokį kleboną, kuris supranta svarbą katalikiškos mokyklos ir ją įsteigė. Bet žmonės turėtų geriau suprasti ir įvertinti. Daug dar yra tokių, kurie netik neleidžia, bet dar ir šmeižia, arba yra ir tokių kurie leidžia, bet jei jų vaikas ar mergaitė nepraleidžiamas į aukštesnį skyrių, tai dėl to kelia didžiausį lermą. Juk Sesutės nori kad jų mokiniai stovėtų aukščiausiame laipsny, bet jei vaikai nesimokina arba išdykauja, tai ir geriausi mokytojai negali padaryti tokiais, kokiais jie norėtų. Čia reikėtų tėveliams ateiti sesutėms į pagelbą. Antra, reikėtų atsiminti ir tai kad kaip negalima padaryti lygybės turte, tai juo labiau negalima sulyginti gabumų moksle. Tą turėtų visi suprasti ir įvertinti Seserų darbą, kurios neieško garbės bet trokšta kad visi joms pavesti vaikeliai išaugtų gerais žmonėmis.

J. L.

L. VYČIŲ DOMEI

L. Vyčių 18-tas seimas įvyks rugpiūčio 4, 5, 6 dd., Kenosha, Wis. Laikas yra labai patogus ir tinkamas seimuoti, ypač leisti atostogas.

Tat visi, kurie manote anksčiau paimti atostogas, kad nepamirštumėte Vyčių Seimo, dienų ir vietos.

Geriausia šią vasarą atostogoms proga — tai Vyčių Seimas. Kenosha yra gražus miestas, ant ežero kranto. Medžiais apsodintas, gražiais parkais papuoštas. Oras tyras. Apylinkėje daugybė mažesnių ežerų. Kitaip sakant, "Wisconsin the land of thousand lakes." O ypač tai gera proga rytinių valstijų delegatams atvykti į Vyčių seimą ir praleisti atostogas Wisconsine.

Vytis

LDS. CENTRO VALDYBA

Kun. K. Urbonavičius, Dv. Vadas,
36 St. George Street,
Norwood, Mass.

Vl. Paulauskas, Pirmininkas,
263 Fayette Street,
Lowell, Mass.

Kazys Tamulevičius, Vice-Pirm.,
21 Fairfox Rd.,
Worcester, Mass.

Ant. F. Kneižys, Sekretorius,
366 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Ant. J. Vaisiauskas, Iždininkas,
371 Portland Street,
Cambridge, Mass.

Kontrolės Komisija

Kun. E. Gradeckis,
396 Church St.,
New Britain, Conn.

Simonas Cibulskis,
24 E. Liberty Street,
Waterbury, Conn.

Antanas O. Avižinis,
132 Douglas Ave.,
Providence, R. I.

Literatinė Komisija

Kun. K. Urbonavičius,
36 St. George St.,
Norwood, Mass.

Kun. J. Švagždys,
20 Webster Street,
Montello, Mass.

Kun. F. A. Virmauskis,
50 West 6th Street,
South Boston, Mass

Kun. F. J. Juškaitis,
432 Windsor St.,
Cambridge, Mass.

Kun. F. W. Strakauskas,
151 Rogers Street,
Lowell, Mass.

Atstovas A. L. R. K. Federacijos Tarybon

Antanas O. Avižinis,
132 Douglas Ave.,
Providence, R. I.

LDS. Kuopų Susirinkimai

CLEVELAND, OHIO

Liepos 9 d., 8-tą val. vakare, Lietuvių Salėj įvyks LDS. 51 kp. mėnesinis susirinkimas. Gerbiami nariai prašomi susirinkti. Raštininkalo.

Valdyba

N. S. PHILADELPHIA, PA.

LDS. 103 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, liepos 13 dieną, tuojaus po sumos, Šv. Andriejaus par. svetainėj, 1123 Lemon St. Kviečiame narius ir [illegible] ateiti ir kurių yra užvilktos duoklės užsimokėti. Taipgi atsiveskite nors po vieną naują narį prie kuopos prirašyti.

Valdyba

BALTIMORE, MD.

Liepos 13 dieną, sekmadieny, tuoj po sumai, parapijos svetainės kambariuose įvyksta LDS. 30 kp. susirinkimas. Malonėkite ateiti visi.

Kviečia Valdyba

LAWRENCE, MASS.

LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks liepos 20, tuoj po dvyliktai val. Taigi kviečiame visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti. Nariai, kurie dar neturite mokesčių knygučių tai gausite susirinkime.

Valdyba

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, liepos 20 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Nepamirškite užsimokėti duokles.

DETROIT, MICH.

L. D. S. 72 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, liepos 20 d., tuoj po pamaldų, Šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą dėl apsvarstymo išimtinai svarbaus rei- [illegible]

ATHOL, MASS.

LDS. 4 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks liepos 20-tą dieną, tuoj po mišparų, šv. Pranciškaus parapijos salėj. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi atsiveskite savo draugus-ges prirašyti prie šios kilnios organizacijos.

Kviečia Valdyba

WESTVILLE, ILL.

LDS. 75 kp. mėnesiniai susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, sekmadieny, po 15 d., Šv. Petro ir Povilo bažnytinėje svetainėje.

Valdyba

PROVIDENCE, R. I.

L. D. S. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, liepos 20 d., tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautų ir užsimokėtų duokles. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

CAMBRIDGE, MASS.

LDS. 8 kuopos mėnesinis susirinkimas atsibus sekmadieny, liepos 13, tuoj po sumos, Lietuvių bažnytinėj svetainėj. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti užvilktus mokesčius. Valdyba

HARTFORD, CONN.

LDS. 6-tos kp. susirinkimas įvyks liepos 13, tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj, 41 Capitol Ave. Malonėkite visi nariai ateiti, nes yra svarbių reikalų dėl kuopos naudos.

Taipgi malonėkite užsimokėti kurių yra užsilikę mėnesinės duoklės.

LDS. 6 kp. rašt.

WORCESTER, MASS.

LDS. 7 kuopos susirinkimas įvyks liepos 13 d., 6 val. vakare, bažnytinėje svetainėje, 41 Providence St. Visi nariai būtinai ateikite, nes turime apsvarstyti keletą svarbių klausimų. Be to, gera proga užsimokėti duokles.

Valdyba

LOWELL, MASS.

LDS. 97 kuopos susirinkimas įvyks sekmadieny, liepos 13 d., tuoj po sumos. Ateikite visi. Gera proga darbininkams prisirašyti prie vienintėlės darbininkų organizacijos.

Valdyba

TAS JAU NEBUS JAUNAS

ir negalės save jaunuolių draugu vadinti, kuris 1930 metais neužsiprenumeruos leidžiamo Kaune moksleivių, skaisčiausio mūsų tautos žiedo, žurnalo

"ATEITIES"

Žurnalas eina sąsiuviniais po 64 pusl. kas mėnuo jau 10 metų. Jame rasi gražių eilėraščių, beletristikos vaizdelių, įdomių ir rimtų straipsnių, iliustracijų—pažinsi visą Lietuvos besimokančio jaunimo gyvenimą.

"Ateitis" visų pigiausias Lietuvos žurnalas. Už $2.00 jį gausi kas mėnuo su mėnesiniu 16 pusl. "Ateities Draugo" priedu. Pusm. $1.00. Moksleivams; met. — $1.00, pusm. $0.50. Tad skubėk!

Adr.: "Ateitis," Kaunas, Laisvės Al. 3.

[illegible] troškšta rasos, gamta gaivinasi ir stiprinasi saulės spinduliais, o žmogaus širdis ilgisi tėvų žemės—gimtinės, gaivinasi ir stiprinasi jos gyvenimu ir žiniomis.

Šiandien inteligentų tarpe yra tik viena nuomonė

"ŽIDINYS"

Prof. Dr. V. Mykolaičio-Putino redaguojamas literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo iliustruotas mėnesinis žurnalas yra didžiausias, rimčiausias, įdomiausias ir kiekvienam prasilavinusiam žmogui tinkamiausias lietuvių žurnalas. Todėl visi paskubėkite užsisakyti "Židinį."

"Židinio" kaina Lietuvoje: met. 35 l., pusm. 20 lt.; Amerikoje metams $4.50, pusmečiui $2.50.

Adr.: "Židinys," Kaunas, Laisvės Al. 3.

Jaunimas Stato Gyvą Paminklą Vytautui Didžiajam užsiprenumeruodamas

"PAVASARĮ"

"Pavasaris" jaunuolį-lietuvį išauklės doru, kilniu, energingu, sąžiningu, narsiu, ištvermingu.

Vytautas Didysai pats tokiu buvo ir tokiais nori matyti visus ateities lietuvius.

"Pavasaris" tekainuoja 5 lit. Kaunas, p. d. 68.

VAIKAI NEMYLĖS TĖVŲ

jeigu jie nepasistengs išauklėti juos Dievo baimėje, išlavinti juos ir įduoti jiems ginklą prieš įvairius gyvenimo pavojus. Pavojingiausi žmonių priešai — girtybė, netikėjimas ir doros nustojimas. Ypačiai daug pavojų yra miestuose besimokinančiai jaunuomenei. *Geriausias besimokinančio jaunimo draugas ir vadas mokyklos suolė yra jau dvidešimts metų leidžiamas katalikų moksleivių mėnesinis* žurnalas, o sau palengvinsite sunkią auklėjimo naštą.

"Ateitis."

Tėvai ir motinos, nepagailėkite 10 lt. metams (5 lt. pusmečiui ir išrašykite tą žurnalą savo besimokantiems vaikams. Tuo suteiksite jiems džiaugsmo. "Ateitis" įdomi ir nemoksleiviams.

Prenumeratos kaina: metams $2.00, pusmečiui $1.00; moksleiviams metams $1.00, pusmečiui 50c.

Adr. "Ateitis," Kaunas, Laisvės Al. 3.

Tėvai, Mokytojai Auklėtojai, Mažųjų Globėjai ir Geradariai!

Išrašydinkite Jūsų brangiems vaikams

"SAULUTĘ!"

"Saulutė" daili, turininga ir patinka vaikams. Jai rašo ir piešia žinomieji mūsų rašytojai ir dailininkai.

Nepagailėkite vaikams džiaugsmo ir naudos!

"Saulutė" eina du kartus per mėnesį 16 pusl. didelio formato su [illegible] Kaina Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Vokietijoje metams 12 lit., pusei metų 61 lt., trims mėn. 3 lt. 30 cent. Amerikoje ir kitur metams 15 lit., pusei metų 8 lt.

Adresas: Jurbarkas, "Saulutės Administracijai.

Lietuvą matysi skaitydamas Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį

"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

Jį reikia užsisakyti sau Amerikoje ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

"Mūsų laikraštis" metams kaštuoja keturi litai, pusei metų du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsienyj (taigi ir Amerikoj)—trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

GIMINĖS IR PAŽĮSTAMI

Jūsų giminės ir pažįstami Lietuvoj, beabejo, nori žinoti, ką veikia Amerikoj katalikės moterys. Atsiųskite 2 dol. ir 50c. "MOTERŲ DIRVAI" o ji per ištisus metus keliaus Lietuvon ir visą papasakos.

"MOTERŲ DIRVA" yra vienatinis Amerikos lietuvių katalikių moterų žurnalas, leidžiamas Moterų Sąjungos. Joje šale straipsnių aktualiais-moterų klausimais, šale žinių iš viso pasaulio moterų gyvenimo, nuolatos eina šie skyriai: 1) Vaikų auklėjimas, 2) Sveikata, 3) Namų ūkis, 4) Mandagumas, 5) Literatūros skyrius ir kiti.

"MOTERŲ DIRVA" yra papuošta gražiais viršeliais ir vinjetėmis. Jos formatas (didis) yra toks, kad po metų galima pasidaryti daili knyga. Nelaukite ilgai. Siųskite pinigus tuojau ir "MOTERŲ DIRVA" pradės eiti Lietuvon.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"MOTERŲ DIRVA"

2322 W. 24 Street, Chicago, Ill.

ĮVAIRENYBĖS

KĄ REIŠKIA SUMANUMAS

Lenkų spauda praneša, kad vienas žydelis Balstogėj turėjo Amerikoj labai turtingus giminės. Bet visi jo prašymai ir maldavimai atsiųsti pinigų nieko negelbėdavo — jis nė cento negavo. Gudrus žydelis sugalvojo nepaprastą priemonę jis nuvažiavo Varšuvon ir gramofonų fabrike užsisakė didelę plokštelę, kuriai išpasakojo raudančiu balsu visus savo vargus ir nelaimes. Plokštelė buvo padryta ir žydelis pasiuntė ją giminėms, nieko daugiau nerašydamas. Kaip tik tai, kad plokštelė būtų padėta gramofonan ir išklausyta.

Priemonė iš karto pagelbėjo. Giminės, išklausę visų nelaimių, išdėstytų raudančiu balsu, taip susigraudino, kad iš karto pasiuntė savo giminaičiu visą tūkstantį dolerių.

UŽ BLUSAS SUMOKĖJO 1000 DOLERIŲ

Anglų baronas Valteris Rotšildas buvo žinomas kaip didelis įvairių gyvių mylėtojas ir kolekcionierius. Jis ne tik laikė plačiai pagarsėjusį savo turtingumu žvėryną ir laikė būrius medžiotojų, kurie medžioja visose pasaulio šalyse įvairių retų gyvulių, bet taip pat nepaprastai dėmėjosi net pačiais mažaisiais vabalais ir gyvuliukais. Tarp kitko jis turėjo per porą tūkstančių įvairių rūšių blusų rinkinį. Bet pasirodė kad jo rinkiny ne visų rūšių esama. Trūko dar blusų gyvenančių pas šiaurės kraštų lapes. Tuomet jis paskelbė, kad pristačiusiam šios rūšies blusų už egzemplioriu užmokėsiąs po 50 50 svarų sterlingų. Po kiek laiko jis gavo iš vieno medžiotojo nuo Didžiojo vergų ežero kranto 4 blusas ir pažymėjimas, kad jos esančios pagautos pas ledynų lapę. Rodšildas sumokėjo po 200 sv. sterlingų, t. y. po 50 už štuką arba apie 1000 dolerių.

"A. L. B."

PAPIROSAI, KURIE PATYS UŽSIDEGA

Prieš kurį laiką vienas iš didžiausių Amerikos papirosų fabrikų išleido į rinką papirosų, kurie patys užsidega. Užsidegamas papirosų galas atrodo visai kaip degtuko galvutė, tik yra iš kitos medžiagos sudarytas ir užsidega be degtukų ar kitos degamos medžiagos pagelbos. Tokius papirosus jau seniai mėgino išgalvoti įvairūs išradėjai. Tačiau pavyko tiktai neseniai dviem amerikiečiam. Jie išgalvojo medžiagą, kuri, patrinta į tam tyčia pagamintą paviršių, lengvai užsidega. Šie papirosai ypatingai branginami Amerikos "pypkorių," kadangi užsidega ir smarkiausiam vėjui esant. Be to, užsidegama medžiaga visiškai nepagadina tabako skonio. Dabar jau ir kitos didelės Amerikos papirosų dirbtuvės ima gaminti šitokius papirosus.

DAR VIENAS KONKURENTAS MEDVILNEI

Prieš keletą metų vienas anglų mokslininkas atrado šiltuose kraštuose vieną augalą, kuris pasižymi beveik tomis pat ypatybėmis, ką ir medvilnė. Jau esą įsteigti ir keli farbikai tam augalui apdirbti.

Dabar Afrikoj prancūzų kolonijose, surastas ir pradėtas auginti dar vienas augalas, kuris padarysiąs medvilnei rimtą konkurenciją. Tas augalas pasižymi labai geromis ypatybėmis, tuo tarpu jis reikalauja žymiai mažiau darbo ir priežiūros, negu medvilnė.

TUTANKAMENO PRAKEIKIMAS

Senovės egiptiečiai tikėjo numirusių prisikėlimą, bet tik tų, kurių kūnai išliks nesugadinti, sveiki. Todėl jie kreipė didelę domę, kad mirusių kūnas būtų apsaugotas nuo supuvimo, sunaikinimo. Egiptiečiai mokėjo kūnus taip balzamuoti, kad pie išliko ligi mūsų dienų, nors jau praėjo 4-5 tūkstančiai metų; be to, jie statė didžiausias piramides ir jose faraonų kūnus slėpdavo, laidodavo. Dabar europiečiai mokslininkai tose piramidėse randa faraonų balzamuotus kūnus (numijas) ir daug senovės brangių daiktų, kurie turi didelės reikšmės mokslui.

Ne taip seniai europiečiai užtiko faraono Tutanhameno kapą, kuriame rado faraono mumiją ir daug brangenybių. Visa tai surinko ir atsivežė į Europą. Vietiniai žmonės tokių kapų neliečia, bijo: jie tiki, kad mirusio dvasia keršys už tokią šventvagystę. Štai neseniai prakeikimas pradėjo pildytis. Taip, Carnawon, kuris suruošė archeologų ekspediciją, mirė. Douglas Reid, kuris padarė faraono mumijos Rentgeno nuotrauną, greitai po to mirė.

Evelinas Vite, kasinėjimų tvarkytojas, nusižudė ir paliko raščiuką, kad nenugalima jėga jį stumia nusižudyti; greit po to nusižudė ir jo žmona. Žodžiu, visi prisidėjusieji šiokiu ar tokiu būdu prie Tutahameno kapo ardymo, vieni staiga mirė, kiti nusižudė, dar kitus nušovė arba suvažinėjo, ir tam nėra galo. Štai neseniai nusišovė senutis 78 metų lordas Vestbury, jo sūnų lordą Rišardą Bates rado nuloje negyvą, nors vakarą atsigulė visai sveikas. Lordo Batel laidotuvių metu jo du maži vaikučiai pakliuvo po vežimo ratais: vieną jų ratai sutriuškino, kitą sunkiai sužeidė. "Ūk."

Prof. A. Šidanavičiaus
MUZIKOS MOKYKLA
SMUIKA-PIANAS
Lekcijos duodamos privačiai kaip mažiems taip ir suaugusiems pagal programą Muzikos Konservatorijų. Pamokos atliekamos lietuvių kalboje.
759 Columbia Rd., Dorchester
Tel. Columbia 0176

PER DU METU IŠMOKĖTI
PLUMBING ir HEATING
POWERS MENEGAN CO.,
599 Broadway
Tel. S. B. 4599 — Milton 6211

Juokeliai

GUDRUS IŠSISUKINĖJIMAS

Ateina žmogus į arbatinę ir prašo pyragaičių. Tarnaitei atnešus pyragaičius, žmogus atsisako jų priimti ir prašo paprastų riestainių. Suvalgęs riestainius, žmogus nori eiti.

— Atsiprašau, — sako tarnaitė, — tamsta neužmokėjai už riestainius.

— Aš juk už tai grąžinau pyragaičius, — sako žmogus.

— Bet tamsta ir už pyragaičius nemokėjai?

— Teisybė, — atsako žmogus,— bet pyragaičių aš ir nevalgiau.

"M. L."

— Tėte, ką reiškia žodis deficitas?

— Tai reiškia, ką žmogus turi, kada nieko neturi. "M. R."

DVIEJŲ AMŽIŲ MOTERYS

XIX amžiaus moteris (siuvėjai): Šitų rūbų aš negaliu dėvėti, jie trumpi, siauri, rankovės trumpesnės negu rankos — visai vaikiški rūbai.

XX amžiaus moteris (siuvėjai): Šitie rūbai man netinka. Ilgi ligi pat kelių, juosmuo neaptemptas, permaža dekoltė ir nevisai nupiautos rankovės, tarsi šešių metų mergaitei.

Mokytojas: Jeigu trisdešimt mokinių suvalgys šimtą dvidešimt siyvų, ir aštuoniasdešimt kriaušių, ką gaus kiekvienas.

Mokinys: Pilvo skaudėjimą, ponas mokytojau.

MAŽAS ŠEIMYNIŠKAS NESUSIPRATIMAS

— Žinai drauguži, pas mane išėjo mažas nesusipratimėlis. Vedžiau žmoną, tikėdamasis gauti gerą pasogą, o ji ištekėjo už manęs, manydama, kad aš esu turtingas. Taip ir apsivedžiau "iš meilės." "M. R."

Amerika ne Lietuva; jos kiekviena turi ypatingų savybių, kurias [illegible] visados.
"Tik tas yra Amerikoj gyvenąs geras lietuvis, kuris gerai žino Lietuvos gyvenimą. Kas nori tokiu būti, turi skaityti Lietuvos Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį"
"Mūsų Laikraštį"
Jį reikia užsisakyti sau Amerikoj ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.
"Mūsų Laikraštis" metams kaštuoja ketur litai, pusei metų — du litai.
Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsieny (taigi ir Amerikoj) — trigubai brangiau.
Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Al. 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

KAM REIKALINGA VIETA DEL OFISO
prašome kreiptis dėl visų informacijų "Darbininko" Administracijon.

VIETINĖS ŽINIOS

VYČIAI VĖL SUPLIEKĖ LENKUS

Nedėldieny, liepos 6 d., L. Vyčių 17-tos kuopos baseball tymas buvo nuvykęs į Chelsea, Mass. revanšo rungtynėms su Lenkų Šv. Stanislovo parapijos tymu. Kadangi Vyčiai, kiek anksčiau, So. Bostone buvo tą patį lenkų tymą nuveikę 4 prieš 2, tai šį sykį lenkeliai, kaip visuomet, nepasitikėdami savomis jėgomis buvo pasikvietę į talką keletą airių ir vieną žydą, su kuriu, kaipo profesionalų žaidiku pagelba, buvo tikri kad tuos "litvinus" su dulkėmis sumaišys. To savo pasitikėjimo neišlenkė viešai mūsiškiams nepareiškę. Jų manadžeris pan Barowski tuoj pasakė, kad šį sykį jie atsimokėsią lietuviams. Ir kad tą tikrai padarys siūlė $25.00 lažybų. Mūsiškiai į lažybas eiti atsisakė, tik pasirižo laikytis iš visų jėgų ir be sunkios kovos lenkams nepasiduoti. Jų tymas susidėjo iš didesnių vyrų negu Vyčių. Jų uniformos buvo su didele balta višta išsiūta ant nugaros. Vyčių gi su didelėmis K. of L. (Knights of Lithuania) raidėmis ant krūtinės. Žmonių prisirinko daug. Prasideda žaidimas. Jų metikas pitcher buvo žydas Waterman, gaudytojas airys Powell. Vyčių metikas buvo Grebinis, kurs parodė nepaprastą gabumą ir orientaciją. Jo metamai bolei lenkeliai jokiu būdu negalėjo pataikyti. Gaudytoju buvo P. Lukoševičius. Visas Vyčių tymas šį sykį taip puikiai žaidė, kad nepadarė nei vienos klaidos. Todėl lenkeliai, beveik iš kailio nerdamies niekoi Vyčiams negalėjo padaryti. Žaidimas baigėsi 8 to 1 Vyčių naudai. Be Preškinio, dar labai pasižymėjo Vladas Mickevičius, kairiojo sparno gaudytojas. Vyčių tyme žaidė šie: Navickas, Komičius, Baronas, Lukoševičius, Baltrušiūnas, Mickevičius, Bublis Klimas, Preškinis, Daumlevičius ir Skmulyris.

Vienas Chelsea lietuvis, labai daug nesmagumo lenkams darė juos erzindamas. Mat jis buvo sutbetinęs su jų manadžeriu iš bakso cigarų, kad lietuviai laimės. Kuomet lietuviai darė apibėgimus, tai jis šaukė: "Pan Barowski, kur mano cigarai?" Paskui juokėsi iš jų: "Ar aš nesakiau jums, kad lietuvių arkliukas jūsų vištą supjaus." Įsivaizduokite kaip lenkai jautėsi.

Matas

IŠVAŽIAVO LIETUVON

Birželio 25 d. iš So. Bostono išvažiavo į Lietuvą Juozas Sokas. Jis yra daug pasidarbavęs lietuvių parapijos, draugijų ir Lietuvos labui. Į Lietuvą išvyko apsižiūrėti, ir jei patiks sugrįš į Ameriką viską likviduoti ir po to, išvažiuos į Lietuvą baigti savo gyvenimo dienas. R.

ADV. K. KALINAUSKAS pereitą savaitę išvažiavo į New Hampshire vasaroti. Kartu išvažiavo adv. J. Vervečka ir Dr. J. Žabarauskas. Jie atostogaus apie dvi savaiti. Rap.

PRANEŠIMAS

A. L. R. K. Federacijos Naujos Anglijos apskričio suvažiavimas įvyks liepos 20 d., 1930 m., 1-mą valandą po pietų, Lietuvių Šv. Roko parapijos svetainėje, Webster St., Montello, Mass. Federacijos skyriai maloniai išrinkti kodaugiausia atstovų į suvažiavimą, nes bus metinis ir paskutinis prieš Federacijos kongresą. Yra ir daug kitų svarbių reikalų. Prašome, kad kiti apskričiai nerengtų išvažiavimų rugpiūčio 10-tą dieną, 1930 m., nes tą dieną įvyks A. L. R. K. Federacijos Naujos Anglijos apskričio išvažiavimas, Oak Grove, Norwood, Mass.

Federacijos Apskričio Valdyba:
Pirm. V. J. Kudirka,
Rašt. S. Celkauskas,
Ižd. J. Vervečkas.

SMULKIOS ŽINUTĖS

South Bostono vasarinės mokyklos personalas yra sekantis: kun. Norbutas (dvasios vadas), Kazimieras, Mockevičius (vedėjas), panelės Duobiutė, Verveckiutė, Pašakarniutė, Januškevičiutė, klierikai Plevokas, Baltrušiūnas, pp. Židanavičius, Karbauskas, Karbauskas, Jr.

• • •

Choro metinio privatinio išvažiavimo komisija šių metų išvažiavimui paėmė Rožėno ūkį prie Nip Pond, Raynham, Mass.

• • •

Liepos 1 d. Tėvas Mešlis, S. J. pertraukė savo vašies So. Bostone. Lankė savo draugą Tėvą Strakauską, Lowelly. Jiedu yra farnavę prie misijų. Tėvas Strakauskas iškėlė Tėvui Mešliui pagerbimo pietus, kuriuose dalyvavo apylinkės kunigai lietuviai. Vakare nuvyko Tėvas Mešlis į Natick, Mass. pas seserį.

• • •

Liepos 7 d. prasidėjo mūsų vasarinė mokykla Hawes Hall mokykloje, Broadway. Vaikų mokinių užsiregistravo nemažai. Mokykla dešimties kambarių. Vietos daug.

• • •

Tėvas Mešlis, liepos 4 d., laikė mišias Cambridge'io lietuvių bažnyčioje.

• • •

Tėvas Dirvelė Pranciškonas lankėsi So. Bostone. Liepos 7 d. pietavo klebonijoje pas kun. Virmauskį. Šiuo tarpu jis viesi pas kun. Jurą, Lawrence. Važiuoja Lietuvon liepos 11 d.

SVEIKSTA

Stasys Griganavičius po operacijai jau sugrįžo į namus ir jaučiasi geriau. Apgailestauja, kad Vyčių piknike negalėjo dalyvauti.

Radio

Vytautas Šidlauskas ir Vincas Kališius išlaikė gyvybių gelbėjimo kvotimus. Dabar tik laukia paskyrimo. Jiedu gaus po $35.00 savaitėje. R. K.

PRANAS VALENTAS besimaudydamas patiko nelaimę — persipiovė koją. Gydytojas žaizdą susiuvo ir dabar jau baigia užgyti. Už savaitės gal jau galės dirbti. R.

STANISLOVAIČIO NAMUOSE GAISRAS

Ketvirtą liepos, Stanislovaičių namuose, 44 Aspinwall Rd., Dorchester, kilo gaisras. Ugnis padarė $1,000 nuostolių.

Stanislovaičiai žinomi iš priežasties jų sūnaus blogų darbų.

BRANGŪS TAUTIEČIAI
Kas užgytų Jumyse Broliai-Užjūriečiai meilę ir prisirišimą prie gimtosios šalelės Lietuvos? Kas nuolat palaikytų patriotizmą ir kurstytų katalikiškojo idealizmo ugnį?
— Tai dar prieš Didįjį Karą plačiai žinomas ir visų mylimas, didelis, paveikslėtas, gražus savaitraštis "Šaltinis". Jis nori tarnauti visai katalikiškai visuomenei. "Šaltinis" eina Marijampolėje (Lietuvoj) kas savaitė 20 didelių puslapių, ir kaštuoja metams Lietuvoje tik 8 litus, o Amerikoje 2 doleriu. "Šaltinis" nori tapti dvasinių ištu, kuris jungtų visus Lietuvos sūnus su savo tautiečiais Amerikoje. Jei dar nesi susipažinęs su "Šaltiniu", parašyk laišką šiuo adresu: "Šaltinis" Marijampolė, Lithuania, — gausi vieną n-rį susipažinimui nemokamai, o susipažinęs daugiau su juo niekuomet nesiskirsi.
Su pagarba,
"Šaltinio" Administracija

"BLUE COAL"
Kada užsisakysi anglis—reikalauk "blue coal," jeigu nori kietų ir ilgai degančių anglių kurie sumažis kūro bilas, priduos pep pečiui, ir tikrą šilumą namuose. "Tegu spalva būna tamistų vadas."
BATCHELDER, WHITTEMORE COAL COMPANY
10 High St., Boston
Phone Hubbard 3100

LANKĖSI

Tėvas Antanas Mešlis, S. J. lankėsi pas adv. F. Kalinauską namuose. Jiedu būdami mokykloje darbavosi Moksleivių Susivienyme. R-dio

STANISLOVAITIS VĖL AREŠTUOTAS

"Darbininke" buvo rašyta, kad Stanislovaitis - Stanowhite pabėgo iš miesto kalėjimo. Po kiek laiko jį areštavo Brookline. Policija jį rado vieno turtuolio name. To namo savininkai yra išvažiavę atostogų. Stanislovaitį užtiko miegantį lovoje. Jaunas banditas išbudintas nenorėjo pasiduoti, bet liko nugalėtas ir pasodintas kalėjiman. Dabar bus teismas už kelis apiplėšimus.

Bostono policija laukia pakol Brookline teismas ištardys Stanislovaitį. Po to, ji imas jį nagan. Šį kartą jam sunkiau bus išsisukti. Gavęs pamoką gal supras blogai daręs ir pasitaisys.

Geras katalikiškas laikraštis yra nuolatinė misija. — Popiežius Leonas XIII.

PRANEŠIMAS
L. D. S. Nariams
Katras norėtų eiti į biznį prie manęs kaipo pusininkas, tai lai tuojaus atsišaukia. Mano biznis —groserne ir bučernė. Biznis randasi labai dailioj vietoj ir lietuviais apgyventa. Kas norėtumėte sužinoti, prašau atvažiuoti pasižiūrėti. Biznis eina gerai.
B. P. ŠILKAUSKAS
17 Burr St., Waterbury, Ct.

PRANEŠIMAS

Blaivininkų Naujosios Anglijos Apskričio ir šv. Pranciškaus parapijos, Lawrence, Mass. išvažiavimas įvyks Palangoje rugpiūčio 31 d. š. m.

Komisija stengiasi, kad šis išvažiavimas būtų idomus ir linksmas. Lietuviai turėtų paremti tokius parengimus, nes Lawrence lietuvių bažnyčios užbaigimui reikalinga finansiška parama. Blaivininkai nutarė savo išvažiavimo turtą naudai katalikiškos spaudos. Tai yra svarbu remt bažnyčią ir katalikišką spaudą.

Išvažiavimo Komisija

PARSIDUODA
CITY POINT—3 šeimynų 14 kambarių namas po 4-5-5 kambarius. Graži vieta, plazai, arti byčių. Pirmos klesos įtaisai. Geras įnešimas. Turiu parduoti. Prietnama. J. P. DALEY, 57 M St. Tel. So. Boston 1684-J. (L-11)

PARSIDUODA
DORCHESTERY, 4 šeimynų apartment murinis namas. Visi moderniški įtaisai, šilto vandens šiluma, atdaras plumbing. Labai geras pirkimas ir gražioj vietoj. Geros įeigos. Be agentų. Šaukite nedėldieniais arba kas vakarą po 5-tai val. Highlands 7497.

VARGONININKAS
ieško vietos. Darbą savo žinau gerai. Stasys Pronckietis, 714 Bernd St., Pittsburgh, Pa. (Beltzhoover). (L-11)

IŠRENDAVOJIMUI KAMBARIAI
"Darbininko" name 5 arba 7 gražūs dideli ir šviesūs kambariai. Yra elektra, gasas, maudynės, skalbynės, duodama šiluma ir janitorius patarnauja. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į "Darbininko" Administraciją.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
377 ir 449 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 0421-W

S. JANELIUNAS ir BROADWAY GARAGE
Yra energingas vyras ir gabus savo amate. S. Janeliūnas arba P. Bulkaitis pataisys automobilių iš tolo gali pasakyti ar automobilių reikia taisyti ar ne, ir kas automobiliui trūksta. Janeliūnas būdamas gaspadorium *Broadway Garage* gražiai tvarko ir švariai užlaiko. P. Bulkaitis ekspertas automobilių, dirba diena iš dienos prie Broadway Garage, nes gerai pataiso ir nebrangiai ima už darbą. To garadžiaus savininkas P. Bartkevičius pastatė gerus darbininkus kad dirbtų vieni dieną o kiti naktį ir prižiūrėtų automobilius gerój tvarkoj. Tuoj įdėjo 38 naujas elektriko lempas, kad būtų šviesu kai dieną. Kad geso, aliejaus ir kitų daiktų netruktų ir kad būtų visi patenkinti. Tad mums linksma pranešti visuomenei, kad Broadway Garage yra lietuvių įstaiga ir gerai sekas. Bėje, tame garadžiuj yra vietos dėl 115 automobilių. Pilnai bus vietos ir Tamstos automobiliui.
Nepamirškit numerio
541 E. BROADWAY, S. BOSTON

Tel. So. Boston 0823
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
511 E. Broadway, So. Boston
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vak. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taipgi seredomis nuo 12-tos dienų uždarytas.
Taipgi nuimu ir X-ray

Tel. So. Boston 2660
LIETUVIS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, South Boston
("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį)

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po piet ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal sutartį

Tel. Porter 3789
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
Ofiso Valandos: 2—4 ir 7—8
361 Mass. Ave., arti Central Sq.
Cambridge, Mass.

Geriausia Liudija
TIKRAI PASVEIKO

Ponas Angelo Veneziano 31 Taft Place, Roslindale sako: "Po trumpo laiko gydymo, aš visiškai pasveikau," ir daug kitų pasveiko. Patarimas dykai.
Dr. Grady, 327 Tremont St., Boston, Mass.
Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 10—12, 2—5, 7—8 vakare; [illegible] 10—12 tiktai.

IŠ DIDŽIOJO NEW YORK'O IR NEW JERSEY

BROOKLYN, N. Y.

IŠ KARALIENĖS ANGELŲ PARAPIJOS

Laidotuvės

Liepos 2 d. iškilmingai palaidotas a. a. Danielius Pilkauskas su bažnytinėmis apeigomis. Mišias laikė kunigai: S. P. Remeika, P. Lekešis ir J. Aleksiūnas. Prie mišių asistavo kun. S. P. Remeikai diakonu kun. P. Karalius ir subdiakonu kun. K. Paulonis. Didelis žmonių būrys palydėjo į Kalvarijos kapus. Po laidotuvių svečiai buvo priimti parapijinėje svetainėje.

Daug užuojautos išreikšta nuliūdusiai moterei ir vaikams. Pilkauskų šeima yra pavyzdinga ir mylima.

Sutuoktuvės

Lietuvis Juozas Krapukaitis susituokė su Mary Farley, šv. Cecilijos bažnyčioje, liepos 6 d.

Karalienės Angelų bažnyčioje liepos 6 d. susituokė: Jurgis Račiūnas su Marijona Kliokiute; Jonas Kilkis su Agnieška Latveliute. Visus sujungė neatmezgamu mazgu kun. J. Balkūnas tuoj po sumai.

Liepos 20 d. moterystės sakramentą priims Juozas Więks su Marijona A. Slavickaite.

Išvažiavimas

Praeitoje nedėlioje Forest Parke pavyko Vaik. Jėzaus 4 skyr. išvažiavimas. Vaikelio Jėzaus yra pašalpinė draugija. Labdarybė yra katalikų prievolė. Žmonės lankydami labdarybės išvažiavimus šelpia vargšus, ligonius ir našlaičius. Kiek pelno liko nuo šio išvažiavimo bus pranešta vėliau.

Rap.

Vytauto Komiteto veikimas

Birželio 30 d. par. salėje įvyko Vytauto Komiteto susirinkimas. Svarbiausias komiteto uždavinys yra Vytautą Didįjį pagerbti iškilmingomis bažnytinėmis apeigomis. Komiteto nariai tarėsi su Msgr. Lavelle ir New Yorko kardinolo sekretoriumi. Msgr. Lavelle, šv. Patricijaus (Patriko) katedros klebonas noriai sutiko užleisti katedrą lietuviams tokiai didelei šventei. Šv. Patricijaus katedra yra ant Fifth avenue prie 51 gatvės New Yorke. Tai viena žymiausių katedrų pasaulyje ir Amerikoje, talpina į 5000 žmonių ir sujungta su radio stotimis (ypač katalikiška WLWL). Jo Eminencijos Kardinolo Hayes sekretorius taipgi užtikrino Jo Em. Kardinolo atsilankymą.

Tadgi, ši bažnytinė šventė bus iškilmingesnė ir gausesnė nė buvusi "Dainų Šventė." Tikimės sutraukti apie 10,000 žmonių. Choras iš 500 asmenų giedos tai šventei paruoštus dalykėlius. Bus pasakytas ir pamokslas. Smulkesnius planus išdirbs komitetas.

Šiame susirinkime dalyvavo šaulys J. V. Adomaitis, kuris gražiai į susirinkusius prakalbėjo.

• • •

Komitetas susirūpinęs suruošti parapijose ar miestuose atskiras "dainų šventes." Būtų gera turėti didžiulį išvažiavimą kaip Forest Parke arba Prospect Parke.

• • •

Vytauto ženklelių pardavinėjimas neina kaip reikiant. Kaina pigi tik 10 centų. Rodos kiekvienas lietuvis turėtų vieną turėti. Jie pardavinėjami klebonijose ir redakcijose.

X. X

ELIZABETH, N. J.

Šiemet šv. Petro ir Povio parapijos pradinę mokyklą baigė 21 mergaitė ir 30 berniukų. Diplomus dalino birželio 21, šeštadienio vakare, kleb. kun. J. Simonaitis. Sekmadieny, 4-tą val. po pietų užbaigimui mokyklos buvo programa. Žmonių prisirinko pilna salė. Programas buvo įvairus, turiningas ir gaivinantis jausmus.

Daug pastangų padėta surankiojimui ir pagaminimui tokių įdomių ir senai užmirštų lietuviškų žaislų. Didžiausia padėka priklauso Seserims Pranciškietėms kurios netik vaikelius auklėja ir mokina bet dar suruošia tokius gražius vakarėlius Teko patirti, jog pačios ir veikaliukus parašo ir juos vaikus išmokina.

Mokslo taurė, už geriausį mokinimąsi, šiemet teko vaikinukui J. Brasiūnui.

Vietinis

ROCHESTER, N. Y.

Birželio 1 d., 1930 m. Šv. Petro-Povilo dr-ja apvaikščiojo 25 metų sukaktuves savo gyvavimo. 8-tą val. ryte kun. J. Bakšys atlaikė šv. mišias už mirusių narių sielas. Pamaldose dalyvavo šios katališų dr-jos: Šv. Petro-Povilo, Šv. Jurgio Kareivio ir Šv. Marijos Panos. Pirmą sykį vietinės dr-jos suruošė tokį gražų ir garbingą apvaikščiojimą. Visi buvo patenkinti tokiu šauniu pasirodymu. Klebonas kun. J. Bakšys pasakė pritaikintą pamokslą, linkėdamas dr-joms augti narių skaitliumi, stiprėti ir laikytis vienybės. Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas varg. p. K. Bazio, gražiai giedojo šv. mišias. Po pamaldų visi dalyviai susirinko į svetainę, kur buvo gerai pavaišinti.

7:30 val. vakare buvo suruoštas programas, kuris išpildytas sekančiai:

1. Šv. Petro-Povilo dr-jos pirmininkas Kazimieras Bartašis pasakė trumpą ir aiškią prakalbėlę apie dabartinį dr-jos stovį ir reiaklus. Dėkojo visiems už skaitlingą atsilankymą.

2. Prot. raštininkas p. A. Zdanevičius išreiškė širdingus linkėjimus visoms dr-joms.

3. Jonas Saunoras paaukavo šv. Jurgio parapijai $10.

4. Juozas Tamoškevičius pasakė kokiu būdu susitvėrė toji pirmutinė pašalpinė dr-ja Rochester'y.

5. Petras Krajeras, šv. Jurgio dr-jos pirm. kalbėjo apie pirmuosius narius.

6. P-nia Bitinienė, Šv. Marijos Panos dr-jos pirmininkė, išreiškė savo linkėjimus.

7. "Jollity Club" pirmininkė Izabelė Rovutė pasižadėjo to kliubo užvardinimą pakeist lietuvišku vardu.

8. J. C. Morkūnas, šv. Cecilijos choro pirmininkas, gražiai kalbėjo apie jaunimą, jų pareigas ir ragino juos dalyvauti su lietuviais.

9. Juozas Rickis papasakojo šį tą iš Rochesterio lietuvių praeities.

10. Klebonas kun. J. Bakšys paaiškino apie parapijos reikalus ir darbuotę. Dėkojo parapijiečiams už dosnumą ir prielankumą visuose reikaluose; linkėjo draugijoms ir jų vadams geriausių pasekmių darbuotėje.

11. Vadovaujant varg. K. Baziui, šv. Cecilijos choras gražiai padainavo liaudies dainelių.

Šv. Petro-Povilo dr-ja suorganizuota balandžio 2, 1905 m., Rochester, N. Y. Iš syk įsirašė 25 nariai. Dabar narių yra 180. Iš pirmųjų narių liko tik trys: J. Rickis, J. Tamošaevičius, Jonas Saunoras.

Draugijos turtas $10,000. Lietuvos paskolos bonų turi už $800, Amerikos pask. bonų — $1,600.

Pašalpomis išmokėta $12,698, pomirtinių — $3,607, bažnyčios ir klebonijos reikalams aukota $2,-500, Lietuvos našlaičiams ir Vilniaus kr. vadavimui aukota $1,365, Vyčiams, klierikams, moksleiviams — $88.00 ir kitiems kilniems tikslams daug aukota.

Per 25 metus šv. Petro-Povilo dr-ja išmokėjo $22,174.00.

To vakaro ir rengimo komitetui priklauso didelė padėka, ypač gi vadams: Kazimierui Bartašiui ir Antanui Zdanevičiui.

Lietuvis

IŠ L.R.K.S.A. 43-44 SEIMO

Sesija V.

Trečiadieny, birželio 25 d. penktoji sesija prasideda 9:20 val. ryto. Vardošaukis. Seimo sekr. p. Zujus skaito ketvirtosios sesijos protokolą, kurį perskaičius pasigirsta pastabų.

J. P. Mačiulis pastebi, kad protokole nėra pažymėta Centro rašt. J. B. Šaliūno Seimui pareiškimas, kad p. Mačiulis asmeniai "Garso" administracijai skolingas $72 už spaudos darbus: "letterheads, envelopes ir business cards" ir atsisako atsilyginti. Tad p. Mačiulis reikalauja, kad tas būtų užprotokoluotas arba, kaip šmeižtas — čia pat atšauktas. Centro rašt. tyli. Seimo rašt. aiškina, kad tokių pareiškimų negalįs protokoluoti. Pašnabždomis girdisi balsų: "Ir vėl byla." Leidžiama balsuoti ir nubalsuojama protokolą priimti.

Seka "Garso" redaktoriaus p. Zujaus raportas, kuris sutinka visą eilę paklausimų ir nusiskundimų iš atstovų pusės dėl redaktoriaus cenzūros ir sulaikymo kuopų darbuotojų raštų. Vienas atstovas klausia: "Ar redaktorius taiso C. valdybos raštus ir ar turėjo teisės pataisyti C. raštininko "Garse" tilpusius raštus, kurie iššaukė bylą prieš "Garsą?"

Redaktorius į tai atsako, kad jis taisąs visus raštus, esą: "Sekretoriaus raštai netalpinta taip, kaip jie buvo parašyti. Aš turiu raštus ir galėčiau parodyti kiek ten buvo išbraukyta. Ir bebraukant išėjo tokie išsireiškimai, kuriais nariai galėjo užsigauti," ir t. t.

Šitokie p. Redaktoriaus paaiškinimai, matomai, nepatiko Centro Raštininkui, kuris dėl tokios redaktoriaus "išdavystės" rodė didelio nepasitenkinimo. Atrodė, kad jeigu C. rašt. liks savo vietoje, tai redaktorius neteks "džiabo." Vėliau redaktorius Seimui patiekė pasiūlymą, kad redaktorius yra atstatomas dviem trečdaliais Pildomojo Komiteto balsų nutarimų. Šį pasiūlymą Seimas užgyrė.

Po redaktoriaus raporto ir karštų diskusijų, sekė Labdarybės Komisijos raportai, kurių vienas sukėlė diskusijas, nes atspausdintame Centro Valdybos raportų sąsiuviny, Labdarybės komisijos raporte pažymėta, kad vargšams pašalpomis išmokėta $1,394.52, o tos pačios komisijos narys p. Tamkevičius savo laiške Seimui aiškina, kad tokioms pašalpoms išmokėta daug didesnė suma, būtent virš du tūkstančiai dol. Tačiau šis klausimas baigiasi, kaip ir kiti, įnešimu: "diskusijas uždaryti."

Pertrauka pietums.

Sesija VI.

Šeštoj sesijoj eina Konstitucijos pataisų apsvarstymas ir priėmimas. Opiausia ir svarbiausia konstitucijos pataisa—tai išbraukimas iš konstitucijos C. valdybos rinkimas referendumu. Seime pasireiškia karštų referendumo šalininkų, ypač dabartinės C. valdybos palaikytojų tarpe, ir kaip kurie C. valdybos nariai (ypač rašt.) laabi norėtų, kad referendumas liktų. Bet kaip čia pasiteisinti prieš Mass. ir Conn. valstybių atstovus už neįregistravimą čarterio? Tad pozicijos vadams ir teko, prieš savo norą, įtikinti savo sekėjus, kad referendumą reikia panaikinti — jeigu norima minėtose valstybėse ir kitur Susiv. čarterį įregistruoti, kadangi referendumas prieštaraująs fraternalėms organizacijoms numatytai tvarkai. Tačiaus wilkesbariečiai dar vis karštai kalba už referendumo palaikymą. Tiktuomet nusileidžia, kai vienas iš jų vadų paaiškina, kad čarterį įregistravus — vėl galėsime nusitarti referendumu valdybą rinkti.

Pravedus kaikurias kitas konstitucijos pataisas, posėdis baigiamas 6:10 val. vakare.

Rep.

(Bus daugiau)

NEWARK, N. J.

Šiemet įvyksta mūsų mieste Federacijos 20-tasis Kongresas rugpiūčio 19, 20, 21 d. Tadgi mūsų darbštusis jaunimas ir gabios moterėlės prisirengs gražiai seimo dalyvius priimti.

Newarko miestas yra gražus, arti pusės milijono gyventojų. Turi gražias apylinkes su gražiais parkais. O ir netoli garsusis New Yorkas su garsia jūrų pakraščio maudyne ir žaidimo parku "Coney Island," kur delegatai galės trečią seimo vakarą apsilankyti.

Šv. mišias atnašaus vietinis vyskupas, gi mišių metu giedos apylinkės vargonininkų choras.

Pageidaujama ir kviečiama kurie iš dainininkų važiuos į seimą, tai prisidėti prie seiminio muzikalio programo. Apie atvykimą iš anksto praneškite muzikui A. Stanšauskui, 159 New York Ave., Newark, N. J.

Vėliaus bus pranešta viešbučių kainos.

Spaudos Komisija

GERAS LAIKRAŠTIS TIKRIAUSIAI GALI PAGELBĖTI DARBININKUI SURASTI KELIUS IR BŪDUS VADUOTIS IŠ VARGŲ IR NELAIMIŲ

"DARBININKAS"
yra
TINKAMIAUSIAS LAIKRAŠTIS DARBININKAMS

"DARBININKO" KAINA:

Amerikoje metams	$4.50
Pusei metų	$2.25
Lietuvoje metams	$5.50
Pusei metų	$2.75

"DARBININKAS"
EINA DU KARTU SAVAITĖJE.

GALIMA UŽSIRAŠYTI TIK SAVAITINĮ

Kaina:

Amerikoje metams	$2.50
Lietuvoje metams	$3.00

Vajaus metu užsirašantiems duodame brangių dovanų.
Reikalauk pasižiūrėjimui.

"DARBININKO" SPAUSTUVĖJE
ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

Reikale Kreipkitės Pas
"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0620

ŽINIOS IŠ VABALNINKŲ

Augustinas Sklenis iš Athol, Mass. prisiuntė laišką gautą iš Vabalninkų miestelio, Lietuvos Štai jis:

"Gerb Augustinai:

"Kadangi šiemet sueina 1500 metų nuo mirties Garbingo bažnyčios Daktaro-Mokytojo ir Jūsų brangaus globėjo—šv. Augustino, tai šia proga net iš anksto su tuo jubiliejum išdrįsau Jus pasveikinti. Kaip žinote, tas didis mokslinčius pradėjęs silpnai,—užbaigė savo gyvenimą netik gražiai ir rimtai, bet kas svarbiausia garbingai ir šventai, čia tai ir yra visa žmogaus laimė ir pasisekimas, prie to einam, ir Dieve duok tą kiekvienam pasiekti. To pirmiausia Jums linkėdamas linkiu, taipgi: laimės, sveikatos, ir Dievo palaimos Jūsų visuose užmanymuose, kad laimingai atlikę šios žemės kelionę, pas Dievulį susitiktumėt savo mylimuosius Tėvelius ir artimuosius ir gerėtumetės šv. Augustino užpelnytąja garbe dangaus tėvynėje.

"Toliau, nuoširdžiai dėkoju už dovanas 100 litų ir už atmintį—laišką, kurį gavau 18 d. gegužės mėn. Mes laukiame Tamstų atsilankymo, bet jeigu nepalankios aplinkybės, tai žinoma tas lieka tolimesniam laikui. Tamstų namą baigiame priruošti paštui, kurs nuo pirmos dienos birželio jau čia atsikels. Sulig p. pašto viršininko išsitarimo, paštas čia pasiliks ant visados, nes kaip žinote, atsakantesnės ir gražesnės vietos Vabalninke nėra, o paštas tai jau pastovus nuomininkas, jis kilnotis nemėgsta. Kaip paštas įsteigtas Vabalninke jau bus apie 50 metų, o persikėlė dar tik trečion vieton, taigi manau, kad ir p. Augustinas juo būsit patenkintas.

"Kas link arbatinės, tai ji grįžo tan pačian naman, kur p. Augustinas 1915 m. gaspadoriavo. Tas namas dabar kiek gražesnis, tik daug prastesnis už Tamstos modernųjį namą. Kaslink Moterų dr-jos namo, apie kurį p. manę klausėte, tiek galiu pasakyti, kad kol tokio typo mokyklos buvo šv. ministerio K. Šakenio (Vabalninkėno) žinyboje — tai jos gaudavo dešimtimis tūkstančių ir savo surinktąsias aukas pridėję tą mūrą pamūrijo jau ketvirti metai atgal, bet dabar, nėra lėšų ir reštavonės baigia pūti. Berods ta mokykla kelsis į S a l a m i e s t į. Ten jos nuo valdžios gavo 11 ha. žemės ir apirusius triobesius. Jų mokykla žemės ūkio ministerio p. Aleksos žinioje, bet jis kaipo socialistas liet. katalikų dr-jų nešelpia. Vabalninko bažnyčia pernai visai atnaujinta iš oro, šiemet gerb. kanauninkas mano ją išpuošti viduje. Per Žolinę 14, 15 ir 16 dienomis rugpiūčio čia bus Tėvų Jėzuitų misijos. Kaune yra labai iškalbingas kunigas Bružikas. Jis pasižadėjo aplankyti Vabalninkėnus. Laukiame.

Gerb. kanauninko pastangomis įsteigta didelė moderniška pieninė jau veikia kelinti metai. Pradžioj veikė silpniau, žiemą užsidarydavo. Šiemet gi dirbo visą žiemą, o dabar jau per dieną pagamina apie 10 pūdų sviesto.

"Vabalninko miestelio bažnyčia... ir tiek. Ligoninė dabar geriau pastatyta, negu buvo prie rusų. Žmonės kultūrėja, tik ne visi. Tamstos name visur įvesta elektra. Valsčiaus administracija — prie valsčiaus raštinės (kuri dabar nebe Čypėnuose, o jau Vabalninke) įtaisė "amerikonišką" nakvynę girtuokliams, kurion tokius svečius policija veda, o valsčiaus viršaitis (sulig pono ir užpelnų) bausmę deda. Dabar žinote tvarkiau. Kas pas Maušą kiek įkaušia, kuria namon, kad negautų neieškotos nakvynės ir neprisieitų nesuderėtai apsimokėti...

"Automobilių turime net 5, bet kursuoja tik 3; du jau sudužę. Mat čia dar mažai tesulyginti keliai dėl automobilių. Valdžia sumanė (prašant vietos gyventojams) pravesti nuo Biržų per Vabalninką, Panevėžį į Kauną tiesti plentą. Iki Klausučių, nuo dvaro Parovijos per Biržus, jau padirbo. Kai bus pravestas plentas, tuomet Vabalninkas pakils. Autobusais patogus susiekimas, duos galimybės prekybai plėtotis. Kas link pramonės Vabalninke, tai turime tris garinius malūnus, dvi skindelių dirbtuvi, vieną tartoką, vieną vilnų verpyklą, dvi milų velyklas, ir svarbu, kad tai vis lietuvių. Tik vienas garinis malūnas ir vilnų verpykla ir du vėjiniai malūnai tai dar žydų rankose.

Apšvieta šiaip stovi: Vabalninko valsčiuje susidedančiame iš penkių parapijų, būtent;: Vabalninko, Antašavos, Salamiesčio, Alizavos ir Kupreliškio, yra 23 pr. mokyklos. Yra dar sumanymas steigti keturklesę mokyklą, bet gal valdžia nepavelis? Turime keliolika studentų Kauno universitete, ir Dotnavoj, kur profesoriauja kun. F. Kemėšis. Turim penkis klierikus: Vabalninko miesto du: A. Mažeika ir P. Jatulevičius; Ramongalių—A. Mikonis; Plikių — Kūdulikas ir Balčiūnas Alizavietis. Mergaičių ūkio mokykloje mokosi apit 30.

Kas link šių metų derliaus dar sunkoka spėti, koks jis bus. Kol kas rugiai, kviečiai ir dobilai puikiai atrodo. Javų kainos žemos. Centneris rugių 12-13 litų. Gyvuliai irgi pigūs. Tik kiaulės kiek brangesnės. Mat vokiečiai atvažiuoja į Subačių ir gelžkelio stotyje jas perka po 115 litų centneriui.

"Labai malonu, kad p. Augustinas norėjot aplankyt Rymą. Aš buvau ir džiaugiuosi tuo. Mes buvom ten 1908 m. Važiavom 161 keleivių. Šiemet į Kartagą iš Vabalninkų niekas nevažiavo. Perbrangu. Litų nėra...

"Žinote, šiemet sueina 10 metų kaip neįkainuojamai brangus mūsų kanauninkas Matas Kirlys čia klebonauja! O jau 16 metų kaip Vabalninke jis kunigauja. Tai vietinės draugijos tariasi jo tas sukatkuves pagerbti šv. Mato dienoje, 21 d. rugsėjo."

Katalikas, kuris galėdamas neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku!—Vyskupas Ketteler.

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA
VARDU
XXIX-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS
Parašė KUN. PROF. PR. BUČIS, M. I. C.
Labai įdomi knyga. Aprašymas žymiausių nuotikių Kunigo Prof. P. Bučio, M. I. C. kelionės į Australiją. Kaina minkštais viršeliais $1.50. Kietais viršeliais $1.00 Užsakymus siųskite sekančiu adresu:
"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway, South Boston, Mass.